

M

Brněnský

metropolitan

červenec–srpen 2022

Léto bude pěkně žhavé

Významné projekty v Brně
Mendlovo náměstí
bude na podzim
přívětivější

Magistrát informuje
Budoucí družstevníci,
hlase se o byty

Rozhovor
Brno je destinací filmařů,
zajímavé lokace najdete
všude

Kultura
Dříve sloužil šlechtickým.
Dnes je z paláce na Koblížně
moderní muzejní instituce

Zkuste SIP

800 140 800
Socio Info Point

Jana 55, Brno

Děti dospívaly a potřebovaly mě čím dál méně. Brzy ale přibýly zdravotní problémy mým rodičům a já byla zase v jednom kole. Z práce hned k nim, nakoupit, postarat se. Přibývalo stresu a já nevěděla, co dál. Zavolala jsem na SIP, kde mi poradili, jak využít sociálních služeb i jak vyřídít příspěvek na péči. Teď mi s rodiči pomáhá pečovatelská služba, obědy jim vozí blízká jídelna a já mám opět trochu času na sebe.

Nebojte se zeptat a zkuste SIP.

B | R | N | O

6 | Magistrát informuje

Milostivé léto pomůže lidem splatit dluhy

13 | Aktuálně

Výzva pro pamětníky Zbrojovky: pošlete své vzpomínky

16 | Rozhovor

Dvě stovky dronů budou vyprávět příběhy na obloze nad přehradou

36 | Kultura

Festival vsadil na gejzíry literárních nápadů z Islandu

40 | Historie

Rudolf Spazier: starosta, na něhož se téměř zapomnělo

42 | Sport

Liga je úplně jiná než dřív, říká trenér baseballových Hrochů

Fotoreportáž | Kde spí trolejbusy. Nejmladší vozovna slaví 25 let

Magistrát informuje | Zoo a Lamacentrum mají novou atrakci: ekodomečky

Vážení čtenáři, vážené čtenářky, chystáte-li se v létě na cesty, je to dobrý plán. Ale pokud hodláte aspoň část prázdnin strávit doma, v Brně, neprohloupíte. Na následujících stranách najdete spoustu tipů, kam se mohou vypravit lidé všech generací.

Dítě? Jednoznačně k vodě. Riviéra je klasika s množstvím zábavních prvků. Své fanoušky má ale i koupací biotop na jihu Brna, který je komorní a přírodní. Mladý člověk? Za Lužánkami zahraje britský rapper Skepta a další hvězdy elektronické hudby a současného popu. Senior? Až do září pořádá TIC Brno komentované prohlídky a přednášky o brněnských chrámech. Zdarma můžete navštívit kostely na Dominikánském, Komenského a Moravském náměstí, baziliku na Starém Brně, zbrusu nový kostel na Lesné nebo kostel v Komárově, který je jednou z nejstarších funkčních staveb v Brně. A lidé všeho věku? Užijí si divadlo, autorská čtení, hudební festivaly, letní kina, sportovní akce nebo třeba Festival planet na Kraví hoře.

Než půjdete do letňáku, přečtěte si na stranách 10–12 rozhovor s manažerkou Filmové kanceláře Brno. Dozvíte se, které lokace v Brně a na jižní Moravě filmaře nejvíc přitahují a které jsou naopak dosud neobjevené. A Ivana Košuličová prozradí o filmu mnohem víc, třeba jaký je rozdíl mezi českými a zahraničními produkcemi.

Léto v akci přeje

Zuzana Gregorová

M | Brněnský
metropolitan

Informační magazín občanů města Brna,
červenec–srpen 2022

Periodický tisk územního samosprávného celku

Editorka: Z. Gregorová

Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, R. Loukotová,
K. Gardoňová, A. Dudková, J. Vašíčková, R. Burián,
F. Poňuchálek, Z. Obalilová

Vydavatel: statutární město Brno,
Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785

Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko,
Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064,
e-mail: tis@brno.cz

metropolitan

Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna),
17. ročník, MK ČR E 21747

Místo vydávání: Brno

Dáno do tisku: 17. 6. 2022, distribuce: do 28. 6. 2022,
poté je magazín k dispozici v budovách Magistrátu
města Brna a v tramvajích DPMB a na dalších místech

Inzerce: Regionální vydavatelství, s. r. o.,
K Žižkovu 282/9, Praha 9, 190 00, IČO 27846717
Havel Mouka, 602 557 777, mouka@regvyd.cz
Karel Marek, 606 740 730, k.marek@regvyd.cz
Michal Novák, 739 724 774, novak@regvyd.cz

Tištěný náklad: 210 000 ks

Distribuce: Česká distribuční

Foto na titulní straně: Brasil Fest, Michal Růžička

B | R | N | O

www.brno.cz

Najdete nás na: @brnomycity

Tiráž

Klidné místo s chrámem i lázněmi se stalo terminálem

Pamětníci si vzpomenou na malý uzavřený prostor, jemuž kromě kláštera a baziliky dominoval říční náhon ze Svatky a na něm městské lázně. Byla zde radnice, budova zvaná zámek a také kino. Genia loci „brněnských Benátek“ poškodily americké bomby a nenávratně zničila přestavba v 60. letech. Dnes je zde rušný terminál zčásti obklopený bytovými domy a paneláky. Vítejte na Mendlově náměstí.

Staré Brno patří k nejstarším částem města. Zatímco mnohé stavby již na Mendlově náměstí nenajdeme, starobrněnský klášter a gotickou baziliku Nanebevzetí Panny Marie ano. Chrám vznikl po roce 1300 a vedle něj založila 15. května 1323 královna Eliška Rejčka, vdova po dvou českých kráľích, klášter cisterciáček. Do osudů obou budov se doslova vepsaly dějiny země i města, přehledně je to popsáno například na webových stránkách www.opatstvibrno.cz. Dalším důležitým prvkem byl již od středověku Svratecký náhon, což bylo postupně upravované rameno řeky. Náhon začínal u bývalé obce Kamenný mlýn, vedl přes Písárky a po Rybářské ulici vtékal do středu Mendlova náměstí. Dál směřoval pod areál svatoanenské nemocnice a odtud do dnešní Vodní ulice a kolem lázní na Nových sadech pod viadukt nádraží.

Na trase náhonu vznikly již v 19. století venkovní lázně s bazény. V roce 1927 se rozšířily podle návrhu architekta Bohuslava Fuchse. Během spojeneckého bombardování Brna na konci 2. světové války bylo 20. listopadu 1944 Mendlovo náměstí poškozeno, zásah dostal i velký bazén, který už nebyl opraven, zbytek areálu však ještě po válce sloužil veřejnosti.

Přestavbu ze 60. let odborníci hodnotí jako katastrofu

Výraznou a nikdy nedokončenou proměnou prošlo náměstí v letech 1962–1965 podle projektu architekta Františka Kočího. Na místě měla vzniknout reprezentativní třída vedoucí k výstavišti, což si vyžádalo asanaci východní části Rybářské ulice a mnoha domů.

Demolici neunikla ani starobrněnská radnice postavená na starších základech koncem 18. století a „zámek“ ze stejného období – takto nazývaný hospodářský objekt původně patřil ke klášteru a poté sloužil i jako okresní soud nebo bytový dům. Srovnány se zemí byly i samotné lázně, Svratecký náhon byl zasypán. Likvidaci ušly nájemní domy od stavitele Václava Dvořáka stojící uprostřed náměstí. Zachované a zrekonstruované objekty jsou ukázkou kvalitní meziválečné bytové výstavby.

Naopak byly postaveny panelové domy směrem k výstavišti. A v roce 1966, tedy téměř sto let od doby, kdy zde začaly jezdit první koněspřežné tramvaje, vznikla nová tramvajová trať z Mendlova náměstí vedoucí po Veletržní směrem k výstavišti.

Výsledek přestavby odborníci dodnes shodně hodnotí jako katastrofální. Zničila uzavřenou kompozici náměstí, historickou hodnotu místa a zlikvidovala klidovou plochu. Podoba Mendlova náměstí ze 60. let bez jasného uspořádání s dominujícím terminálem byla navíc na dlouhou dobu zakonzervována. Různé pokusy o zlepšení celého prostoru se odehrávaly kontinuálně od 90. let, nevedly však k žádnému výsledku. Výraznější změny se začaly dít až od roku 2016 a trvají dodnes.

Roman Burián | foto: Archiv města Brna

Městské lázně na Mendlově náměstí
1856 – zřízení lázní na Svrateckém náhonu
1891 – lázně kupuje město
1928 – otevření nových, moderních lázní s denní kapacitou 5 000 návštěvníků, s oddělenými šatnami, zvláštní místností pro první pomoc a personál, se 2 pokladnami, strojovnou a 3 bazény

Mendlovo náměstí bude na podzim přívětivější

Vrátit Mendlovo náměstí lidem, napravit necitlivou a nedokončenou přestavbu ze 60. let, alespoň částečně zklidnit dopravu a vytvořit přirozené centrum Starého Brna. O to se Brno snaží v posledních letech. Nynější opravy přinesou výrazné zlepšení stavu a umožní i další rozvoj. Stavební ruch utichne s letošním létem, tedy v roce 200. výročí narození zakladatele genetiky, který dal náměstí jméno.

První změny nastaly v roce 2016. Městská část Brno-střed na základě architektonicko-urbanistické soutěže, v níž uspěl Zdeněk Sandler, provedla úpravu veřejného prostoru mezi ulicemi Výstavní a Veletržní. V rámci 13milionové investice města byly během dvou let upraveny cesty, vysázena zeleň, instalovány lavičky a veřejné osvětlení. Novinkou byla kontejnerová kavárna Plovárna, jejíž název odkazuje k historickým lázním, a veřejné toalety.

V roce 2018 pak město vyhlásilo urbanisticko-architektonickou ideovou soutěž, kterou organizovala Kancelář architekta města Brna a jež měla prověřit možné uspořádání Mendlova náměstí a okolí. Tři nejlepší architektonické návrhy měly posloužit jako podklad pro rozhodnutí o dalším vývoji lokality a pro případnou změnu územního plánu nebo regulačního plánu městské památkové rezervace.

První cenu získali brněnští architekti Michal Palaščák a Michal Poláš. Jejich vítězná práce zvětšuje parčík mezi Výstavní a Veletržní a v místě tramvajové smyčky navrhuje nové centrální náměstí uzavřené polyfunkční dostavbou nynějšího bytového domu a novou budovou využívanou i pro veřejné účely. Veřejný prostor se tak přirozeně vymezuje a citlivě napojuje na historickou zástavbu.

Červený kruh vymezí centrální prostor

Kompletní a velkorysá přestavbě náměstí, jejíž realizace je otázkou pravděpodobně i několika desítek let, předchází právě probíhající rozsáhlá oprava. Náměstí získá podobu, již navrhli architekti ze studia CHYBIK+KRISTOF společně s autorem budoucí rekonstrukce Michalem Palaščákem ve spolupráci s dopravními inženýry z firmy PK Ossendorf a zahradním architektem Zdeňkem Sandlerem. Původním podkladem pro rekonstrukci byla studie, kterou zpracovala Kancelář architekta města Brna.

Práce začaly v listopadu 2020 na Křížkovského, poté se stavbaři přesunuli k tzv. Caracasu – mostu poblíž výstaviště, který má dvojče ve stejnojmenné metropoli Venezuely. Pod ním byla snížena vozovka, aby zde nově mohly projíždět trolejbusy. Pokračovalo se na Výstavní a následně na samotném Mendlově náměstí.

V celé lokalitě je nová kanalizace, jsou dokončeny práce na vodovodech, přeložen plynovod a především je již v provozu trolejbusová trať na Veletržní ulici. Od prázdnin pak začnou viditelnější kroky jako rekonstrukce kolejí, kompletní realizace všech komunikací, vozovek, chodníků či bezbariérových zastávek, montáž trolejových vedení a sloupů veřejného osvětlení a dále výsadba stromů a zeleně, sadové úpravy nebo osazení mobiliáře.

Nezaměnitelný charakter dají novému Mendlovu náměstí dva výrazné prvky. Červeně dlážděný kruh z žuly odkazující na sousední klášterní zdi a baziliku náměstí vizuálně sjednotí a současně vymezí jeho centrální prostor. A novou dominantou by se měla na podzim stát Hrachovina, dílo, s nímž výtvarník Jaromír Gargulák uspěl ve veřejné soutěži na zhotovení monumentu k 200. výročí narození Otce genetiky Gregora Johanna Mendela. Základnímu kameni díla požehnal koncem loňského roku v Římě v rámci audience dokonce papež František.

Roman Burián | vizualizace: ateliér CHYBIK+KRISTOF

Další informace jsou k dispozici na webových stránkách cobude.brno.cz a kambрно.cz.

Zoo a Lamacentrum mají novou atrakci: ekodomečky

S dopady klimatických změn na naší planetě se budou potýkat především následující generace. Hovořit o nich je proto potřeba nejen s dospělými, ale i dětmi. Hlavně pro ně jsou připraveny dřevěné domečky se zelenou střechou osazené fotovoltaickými panely v zoologické zahradě a Lamacentru na Hádech.

Brno se v Paktu starostů a primátorů zavázalo, že sníží emise CO₂ a zvýší svou odolnost vůči lokálním dopadům klimatických změn, jako jsou dlouhotrvající sucha, vlny extrémních veder či mrazů nebo přívalové deště. Proto spustilo výzvu Připrav Brno, která cílí na občany i firmy a instituce.

Už několik let město poskytuje dotace na různé ekologické aktivity, nyní jsou otevřeny dvě výzvy – na osazování domů zelenými střechami a na efektivnější hospodaření s dešťovou vodou. Přihlásit se o příspěvek lze do 31. října. Podrobnosti najdete na webu ekodotace.brno.cz.

V červnu byly v zoo u horní točny vláčku a v Lamacentru na Hádech instalovány dřevěné domečky; první takový stojí od loňska u dopravního hřiště na Riviéře. Slouží jako hračka i jako názorná ukázka, jak by mohlo vypadat běžné bydlení budoucnosti – se zelenou střechou a fotovoltaickými panely.

Snižování energetické náročnosti budov a hledání úspor v jejich provozu bylo hlavním tématem dubnového Festivalu architektury na brněnském výstavišti. Úvodní den festivalu zakončil slavnostní podpis memoranda, v němž se firmy a instituce od roku 2020 zavazují, že pomohou městu zachovat udržitelné klimatické podmínky např. využíváním energie z obnovitelných zdrojů, podporou šetrné dopravy, výsadbou zeleně nebo zadržováním srážkové vody. K memorandu se letos přidalo 20 společností, celkem je jich už zhruba 70.

Zuzana Gregorová | foto: OŽP

V červenci bude na webu bydlení.brno.cz zveřejněna nabídka pronájmu 16 zcela nových startovacích bytů v novostavbě na Bratislavské 51. Bude také možné se hlásit o několik jiných startovacích bytů, které se aktuálně uvolňují.

Ve vile Stiassni se 10. června otevřela kavárna s expozicí o prvorepublikovém architektovi Ernstu Wiesnerovi. Na její vybudování přispělo i město Brno.

Dětský hospic Dům pro Julii, který brzo vyroste v areálu Kociánky, zná od června svého stavitele. Bude tam 10 samostatných pokojů pro klienty, z nichž osm bude odlehčovacích. Zázemí tu najdou i rodiče a sourozenci dětí.

Milostivé léto pomůže lidem splatit dluhy

Česká vláda rozhodla o pokračování Milostivého léta, tedy možnosti splatit exekuce bez úroků. Začne 1. září a potrvá tři měsíce.

Akce se týká exekučních sporů s veřejnými institucemi. Milostivé léto se tedy vztahuje například na dluhy vůči dopravním podnikům, zdravotním pojišťovnám, nemocnicím, energetickým společnostem v rukou státu či za nezaplacené televizní a rozhlasové poplatky. Dlužníci budou moci uhradit vymáhanou jistinu (tedy původní dluh) a paušální náhradu nákladů exekuce ve výši 1 500 korun bez DPH.

(zug)

Budoucí družstevníci, hlase se o byty

O stovky družstevních bytů na Kamenném vrchu, v Přízřenicích, v Holáskách, na Francouzské a na Rumišti se mohou do 15. září přihlásit mladé páry do 45 let. Kritéria včetně minimální a maximální výše čistého příjmu jsou zveřejněna na stránkách bydlení.brno.cz v sekci Družstevní bydlení, dostupný je tu i přihlašovací formulář. Z přihlášek se bude losovat, upřednostnění při tom budou žadatelé s dětmi a s trvalým pobytem v Brně. Všechny lokality jsou ve fázi projektování, se začátkem výstavby se tedy počítá v horizontu několika málo let.

(ral)

Číslo měsíce

91 854

V prosinci 2021 se tržní cena za 1 m² bytu v Brně pohybovala průměrně kolem 92 tisíc korun.

Tři a půl milionu z participativního rozpočtu postačily na výstavbu dráhy, sadové úpravy i herní prvky, zaplatí se z nich ale i tříletá údržba dráhy a úklid okolí.

Vinohradští už můžou „pumpovat“ na nové dráze

Zanedbaný pozemek u východního konce Bořetické ulice se v červnu proměnil v cyklopark, který využijí malí i velcí především z Vinohrad a Líšně. Sportoviště získalo podporu v participativním rozpočtu Dáma na vás. Jeho těžištěm je oblíbená pumptracková dráha, po níž se jezdí na kole, koloběžce či kolečkových bruslích pomocí „pumpování“ těla nahoru a dolů a je vhodná i pro různé skoky. Vyřadit se na ní mohou začátečníci i pokročilí jezdci. Dráhu doplňuje kolotoč a trampolína pro nejmenší děti.

(zug) | foto: Zdeněk Kolařík

Modré zóny se brzy rozšíří o dvě nové oblasti

Do systému rezidentního parkování se 18. července přidá oblast 4-03 (Jugoslávská) a 5. září oblast 4-04 (Dukelská třída). Obě patří do zóny C, návštěvníci zde budou platit za parkování v pracovní dny od 17 do 6 hodin. Hodina stání vyjde na 20 korun. Více informací hledejte na www.parkovani.vbrne.cz.

(and)

Studenti v soutěži navrhli dočasné využití Špitálky

Komunitní zahrady, dvě haly pro trhy, koncerty a další akce, jezírko v prohlubni bývalé železniční točny nebo industriální prostory, které se dají jednoduše přeměnit v dostupné bydlení. Takové nápady předestřel porotě Meziuniverzitní studentské soutěže MUNISS vítězný tým složený ze tří ekonomů, dvou architektů a jedné studentky zaměřené na environmentální studia. Studentské týmy se letošnímu tématu – dočasnému využití části průmyslového areálu na Špitálce – věnovaly několik měsíců, podnikly také exkurzi do Berlína. Výsledky 11. ročníku soutěže byly vyhlášeny 24. května, další ročník odstartuje v prosinci.

(zug)

Brněnská metropolitní oblast se řídí novou strategií

Brněnská metropolitní oblast, která zahrnuje obce v okolí jihomoravské metropole, se řídí novou strategií rozvoje, jež umožňuje vícezdrojové financování projektů. Její zpracování začalo už v roce 2019. Pokračuje i nástroj ITI.

Součástí Brněnské metropolitní oblasti (BMO) je nyní celkem 184 obcí, ve kterých žije přibližně 700 tisíc obyvatel. Jde o organický funkční celek zahrnující město Brno a jeho přirozené zázemí. Území je definováno na základě intenzivních denních vazeb (dojíždka, dostupnost).

V současné době neexistuje legislativní rámec, který by řízení metropolitní oblasti upravoval, takže koordinace aktivit v území probíhá na partnerském principu a důkladné komunikaci města Brna s okolními obcemi.

Evropská unie umožnila od roku 2014 velkým metropolím a obcím v jejich zázemí využít peníze z nástroje ITI, tzv. integrované územní investice. Žadatelé mohou přes nástroj ITI získat peníze na své projekty a zároveň na řešení jednoho problému využít prostředky z více zdrojů.

V letech 2014–2020 bylo pro BMO vyhrazeno přibližně 6 miliard a podpořeno přes 120 projektů v Brně i jeho okolí, např. prodloužení tramvajové trati do kampusu, přestupní terminál v Židlochovicích nebo přeložení tramvajové trati do Plotní.

V období 2021–2027 může Brněnská metropolitní oblast využít 7 miliard. Počítá se třeba s prodloužením tramvajové trati Merhautova–Lesná, revitalizací Holáseckých jezer i rozšiřováním cyklostezek na Šlapanicku. I proto přistoupila od poloviny roku 2019 metropolitní oblast ke zpracování Integrované strategie rozvoje BMO 2021+, kterou v květnu schválili zastupitelé. Dokument se nově zaměřuje výhradně na nosná témata s metropolitním rozměrem, která vyžadují spolupráci více obcí. Další informace najdete na webu metropolitni.brno.cz.

Kateřina Gardoňová

Kulturu podpoří dotace, nově půjdou peníze i na techniku

Město Brno od 15. srpna do 30. září přijímá žádosti o kulturní dotace. Podpoří projekty i celoroční činnost divadel, hudebních klubů i žadatelů v oblasti literatury, tance nebo výtvarného umění. Nově lze od 15. července do 15. srpna požádat o mikrogrant na nákup nezbytné techniky a hudebních nástrojů.

(zug)

Jak vidí Brno obyvatelé z celé republiky?

Už od roku 2009 si nechává Brno jednou za dva roky zpracovat průzkum, ve kterém se obyvatel z celé republiky ptá na to, jak na ně metropole jižní Moravy působí. Díky tomu pak víme nejen to, co vnímají jako problematické, ale taky jestli se image města v čase zlepšuje, nebo naopak.

Z letošních výsledků plyne, že platí první premisa a Brno si ve všech bodech mírně polepšilo. Nejvíce se daří budovat jeho slávu coby univerzitního města a dobrého místa pro nákupy (s těmito výroky souhlasilo přes 90 % z více než tisícovky respondentů), vysokou míru souhlasu (85–88 %) si vysloužily i výroky o kvalitní architektuře, množství atraktivních kulturních památek a akcí nebo o dobré dostupnosti vlakem a autem. Naopak jízda autem po Brně skončila na posledním místě se známkou 2,25 (nejlepší je 1, nejhorší 4). Více se dozvíte na data.brno.cz v sekci Články.

(ral) | foto: archiv MMB

Tři třídy pro 80 dětí. V Bystrci budou mít novou školku

Brněnští radní v červnu vybrali firmu, která postaví novou mateřskou školu v Bystrci.

Stavba mateřské školy při ulici Nad Dědinou potrvá rok, skončit by měla v roce 2023. Vybraná firma vybuduje nový objekt se třemi třídami a provozním zázemím na volném prostranství mezi zástavbou. Upraví se i přilehlá zahrada a přibude pískoviště, hrací prvky a trasa pro koloběžky. Za všechny práce město Brno zaplatí 76 milionů korun bez DPH.

Nová školka by měla pojmout 84 dětí. V Bystrci je podobné zařízení nutné. Stále tu totiž přibývají obyvatelé a kapacita současných mateřských škol má své limity.

(and)

Jak by se dala využít nedokončená železniční poliklinika, než půjde k zemi? Zásahovka Policie ČR a Kynologická záchranná jednotka ČR si řekly, že je to unikátní místo pro trénink záchranných psů. Ti se budou v chátrající budově zhruba jednou měsíčně učit vyhledávat osoby. Město objekt poskytne zdarma, a to až do demolice, ke které by mohlo dojít cca za půl roku.

(ral) | foto: Zdeněk Kolařík

Sociální kurátoři pořádají sbírku ošacení pro potřebné

Pokud jste při úklidu narazili na ošacení, které už nebudete potřebovat, můžete jej přinést každou první středu v měsíci od 16 do 20 hodin na Křenovou 20, kde sídlí oddělení sociálních kurátorů Magistrátu města Brna. Chybí zejména oblečení pro muže, konkrétně trička, mikiny, svetry, kalhoty, tepláky a bundy, ale také tašky, batohy, spacáky nebo karimatky. Budete-li mít dotaz, zavolejte na čísla 544 502 623 nebo 544 502 600, případně pošlete e-mail na adresu kuratori@brno.cz.

(java) | foto: Zdeněk Kolařík

Zastávky i chodníky na sedmi místech budou přístupnější

Sedm dalších míst v Brně bude bez bariér. Radní je v červnu zařadili do závazného plánu kapitálových výdajů města. Zhruba do konce roku tak čeká bezbariérová úprava například zastávku Pionýrská ve směru do centra a zastávku Šumavská směrem z centra. Kromě úprav nástupišť přibudou na přilehlých chodnicích prvky pro nevidomé a slabozraké a také ochranné zábradlí. Upraví se také chodníky na Obvodové, na křižovatkách Jana Babáka s Tábořem a Jana Babáka s Tererovou nebo chodník z ulice Černého ke Staré dálnici. V plánu je také úprava obrubníků na Mifkově. Práce vyjdou celkem na téměř 11 milionů korun.

(and)

Budujeme část městského okruhu v Brně - I/42 Brno VMO Tomkovo náměstí, I/42 Brno VMO Rokytova

Stavba řeší vybudování městského okruhu od jihovýchodního portálu Husovického tunelu po ulici Rokytovu. Budovaný úsek je v části Tomkovo náměstí veden ve stávající trase až po ulici Karlovu, od které trasa nově navazuje na estakádu přes Maloměřické seřaďovací nádraží. Na trase vzniknou mimoúrovňová křížení s ulicí Dukelskou, Karlovou a dále zárodek mimoúrovňové křižovatky Rokytova, která bude dobudována v rámci stavby VMO Vinohrady.

Výstavba byla slavnostně zahájena 23. června 2021. V rámci první etapy výstavby byly realizovány nutné demolice, přeložky inženýrských sítí, výstavba Lávky přes Svitavu, budování ramp mimoúrovňové křižovatky Karlova a mostní provizorium přes Svitavu.

Stěžejním objektem v rámci stavby je estakáda přes Maloměřické seřaďovací nádraží, která se se svou délkou 537 m stane novým nejdelší silničním mostem v Brně. Konstrukce překonává nejen seřaďovací nádraží, ale i areál vojenského autoparku, ulici Kulkovu a přilehlé areály firem. Estakáda je rozdělena na dva samostatné stavební objekty, a to mosty Levý a Pravý. Jedná se o předpjatou jednotrámovou a dvoutrámovou konstrukci s náběhy.

Součástí výstavby velkého městského okruhu je nahrazení stávajícího směrově nerozděleného mostu se 4 jízdními pruhy přes řeku Svitavu a souběžné místní komunikace, který nevyhovuje pro nové vedení trasy silniční komunikace. Nové přemostění budou tvořit dva souběžné samostatné mosty pro oba jízdní směry v upravené směrové a výškové poloze. Počet jízdních pruhů na nových mostech bude 3+3.

Při výstavbě upravené trasy

velkého městského okruhu je potřeba zachovat silniční provoz na okruhu ve stávajícím rozsahu, tj. vždy po dvou jízdních pruzích v obou směrech. Proto bylo navrženo použití zatímního mostního provizoria pro dva jízdní pruhy, které je situováno po levé straně stávajícího mostu, nad kterým byl chodník a který v dutině převáděl inženýrské sítě. Sítě byly přeloženy na nedalekou nově postavenou lávku přes Svitavu. Na provizorní most se převedly 2 jízdní pruhy a další 2 pruhy zůstaly zachovány na levé části stávajícího mostu. Pravá část stávajícího mostu se následně odstraní a uvolní místo pro výstavbu nového pravého mostu. Po dokončení pravého mostu se na něj převedou všechny 4 jízdní pruhy a po odstranění zbylé levé části stávajícího mostu a provizoria se uvolní místo pro stavbu nového levého mostu.

Mostní provizorium s navrhovanou šířkou 6,50 m s navrhovanou rychlostí 30 km/hod. se skládá z pěti prostých polí shodných délek 24,0 m. Nosné konstrukce jsou osazeny na pilířích PIŽMO, které jsou uloženy na základech ze silničních panelů nebo ze železobetonu na zhutněném podkladu. Mostní pole nad řekou má oba pilíře uloženy na okrajích říčního koryta; založení těchto pilířů je proti velké vodě chráněno štětovicovými stěnami.

Hlavní nosníky jsou sestaveny z montážních dílců délky 8 m. Mezi hlavní nosníky se vkládají panely s ortotropní přímo pojžděnou mostovkou. Prostá mostní pole jsou uložena na typová ložiska – podélně pevná a posuvná.

Dočasně přemostění bude v provozu do dokončení pravého mostu.

SO 220 Lávka přes Svitavu

Pro zahájení stavby brněnského Velkého městského okruhu v úseku Tomkovo náměstí, Rokytova bylo zásadní vybudování lávky přes řeku Svitavu. Dnes již řeku překenuje nová lávka pro pěší a cyklisty. Kromě využití pro pěší poslouží i pro vedení inženýrských sítí mezi nábrežními Kaloudovy a Dolnopolní ulice.

Lávka je klíčová pro celou stavbu, protože v ní jsou uloženy inženýrské sítě vodovodů DN 600 mm a DN 400 mm, kabel VN 22 kV, další kabely silnoproudu a slaboproudu, kabely DPMB a sdělovací kabely. Nová lávka, která pěším a cyklistům nahradí dosavadní chodník v Provazníkové ulici je ocelová o jednom poli s rozpětím 43,05 m.

Ocelová konstrukce o hmotnosti přes 40 tun byla vyrobena v mostárně firmy FIRESTA, odkud ji převezli k řece rozdělenou na pět kusů. Na předmontážním roštu byla svařena do jednoho celku a následně jeřábem osazena do otvoru. Lávka bude zprovozněna v průběhu letošního podzimu.

Jde o velmi náročnou dopravní stavbu, která má být vybudována

za 1 106 dní v předpokládaném objemu 2,235 mld., s podmínkou zachování plného dopravního provozu na stávající komunikaci.

V území širšího centra města Brna není nouze o kolize inženýrských sítí, překvapivě nálezy dalších kabelů, kanalizací a opuštěných sklepů. I přes tyto překvapení nám nechybí nasazení k dokončení stavby v řádném termínu.

Ing. Vojtěch Michálek – ředitel stavby za sdružení firem FIRESTA – Fišer, rekonstrukce, stavby a.s., OHLA ŽS, a.s. a Metrostav DIZ s.r.o.

Metrostav DIZ s.r.o.

Brno jako destinace filmařů? Zajímavé lokace jsou v každé městské části

Potřeboval bych natočit scénu na dvoře starého pavlačového domu. Aby to tam vypadalo podobně jako na téhle fotce. Takhle nějak třeba znějí požadavky filmařů, se kterými se už pátým rokem můžou obracet na Filmovou kancelář Brno. „Jsme takové filmařské íčko,“ potvrzuje její manažerka Ivana Košuličová.

Máme před sebou éru letních kin, můžeme na začátek Brňany pozvat na nějaký snímek, kde zahlédnou Brno?

Kdo ještě neviděl Zátopka, bude mít v letním kině příležitost, jinak se s Brnem na plátně potkáme spíše na podzim, kdy má premiéru hned několik snímků, například mezinárodní koprodukční film Il Boemo o Josefu Myslivečkovi, kde diváci poznají Mahenovo divadlo, a také dokument Adam Ondra: Posunout hranice. Uvedeny budou i další filmy, které se točily v Jihomoravském kraji, třeba Princezna zakletá v čase 2, kde si zahrál hrad Pernštejn, nebo pohádka Princ Mamánek natáčená na Břeclavsku. To všechno jsou filmy, které buď spolupracovaly s naší kanceláří, nebo dostaly podporu Jihomoravského filmového nadačního fondu. (Charakter a funkce obou institucí jsou přiblíženy v medailonu na této straně.)

Jak vlastně spolupráce Filmové kanceláře Brno (FK) a filmařů vypadá? S jakými požadavky se na vás obrazejí?

Fungujeme jako informační kancelář, naší rolí je především propojovat příchozí produkce s místními profesionály, ať už jde o řemesla, nebo filmové profese. Často se poptávají komparzní agentury, výpomoci pro masky a kostýmy a pak samozřejmě pomocné profese jako runneři a další. Já sama jsem v kontaktu nejčastěji s výkonnými producenty a s tzv. skauty, se kterými řešíme lokace, místní podmínky či případnou spolupráci s městem.

Co se týče lokací, chodí za vámi filmaři s přesnou představou toho, co hledají?

To tak musí být, ba dokonce čím přesnější představa, tím lepší. Vůbec nejlépe fungují referenční fotky, tím se vyjasní, jaký styl prostředí hledají. To, co se poptává nejvíce, už máme profocené v databázi, jsme také v kontaktu s různými informačními centry v regionu díky Centrále cestovního ruchu – Jižní Morava, ale objevují se samozřejmě stále nové poptávky a nutno říct, že třeba venkov a přírodu tolik zmapované nemáme. Tomu by stálo za to se do budoucna věnovat více. Filmová kancelář ale není lokační agentura. Produkci poskytneme základní přehled a informace, ale pro podrobnější práci v terénu už je propojíme s místními skauty/lokačními.

Potkala jste se s nějakým oříškem, nad kterým jste musela dlouho přemýšlet?

Zrovna teď se s jedním takovým potýkám, přitom na první pohled znělo zadání jednoduše: opuštěný statek na konci vesnice. To se nám zatím najít nedaří.

A naopak k těm nejvyhledávanějším lokacím patří co?

V rámci kraje určitě zámky, a co se týče samotného Brna, velmi atraktivní pro filmaře je třeba Mahenovo divadlo, různé paláce typu krajský úřad nebo krajský soud na Malinovského náměstí, často se také ptají po neobydlených objektech a industriálu. Bohužel toho už v Brně moc nezbylo. Ideální lokací byla v tomto ohledu Zbrojovka, ale ta už se také revitalizuje.

Takže až u vás bude někdo poptávat industriál...

...musíme doufat, že objevíme něco, co bude odpovídat referenčním fotkám. Ale za industriálem už se do Brna asi jezdit nebude. Každopádně tu stále máme i jiné zajímavé lokace, k dalším oblíbeným patří káznice, do budoucna určitě vodojemy. Filmařům se líbí i lom Hády, ale tam s ohledem na ochranu přírody není úplně jednoduché natáčení domluvit; přehrada a hrad Veveří, ale taky třeba poptávají sídliště jako Lesná nebo Líšeň. V každé městské části najdete filmově zajímavé lokace.

Je nějaké místo, o kterém si říkáte „tomu by to na filmovém plátně slušelo“, ale filmaři ho ne a ne objevit?

Obrovským tahákem pro lokační agentury, na kterém se ale ještě nic většího nenatáčelo, je kostel blahoslavené Marie Restituty na Lesné. To je architektonicky tak unikátní počin, že se okamžitě stal součástí všech lokačních databází. A ještě brněnské krematorium je nádherná stavba, která by vypadala na plátně vizuálně skvěle.

Dá se žánrově zobecnit, jaké filmy tady vznikají?

V případě zahraničních jsou to primárně historické a fantasy filmy, u českých je to rozmanitější, od dramát přes komedie až také k těm historickým filmům, jako je zmíněný Il Boemo.

Filmová kancelář Brno

Filmovou kancelář zřídilo město Brno v roce 2017 pro podporu audiovizuálního průmyslu. Producentům slouží jako kontaktní místo ohledně možností natáčení v Brně. „Je to bezplatná veřejná služba pro všechny, kdo se zajímají o film nebo u něj pracují, od studentů až po velké profesionální produkce,“ popisuje Ivana Košuličová, která je manažerkou kanceláře od jejího založení a zároveň zastává funkci předsedkyně správní rady Jihomoravského filmového nadačního fondu. „Považovali jsme za důležité, aby i v JFNF působil člověk, který filmové projekty reálně odbavuje, je v kontaktu s producenty, a tudíž může poskytnout feedback, který by správní rada jinak neměla,“ vysvětluje.

Jihomoravský filmový nadační fond

Fond je samostatný subjekt založený Brnem a Jihomoravským krajem, které do něho každoročně vkládají finanční prostředky, jež jsou dále na základě dvou výzev rozdělovány mezi filmové tvůrce – buď na vývoj první verze scénáře, nebo přímo na výrobu filmu. „Mezi autory scénářů rozdělujeme každoročně 500 tisíc korun. Nejde o velké prostředky, ale vnímáme to jako motivaci pro vznik nové autorské tvorby spojené s regionem,“ doplňuje Košuličová. Na výrobu filmů pak v letošním roce putovalo 18 milionů korun (dvojnásobek oproti letům předchozím). Mezi základní kritéria, podle kterých jsou prostředky rozdělovány, patří útrata celé přidělené dotace v regionu a zaměstnání místních profesí a služeb.

Točí se více v regionu, nebo v Brně samotném?

Nemáme bohužel statistické údaje, ale ze zkušenosti bude filmových lokací v regionu víc. Brno každopádně tvoří důležité zázemí, které je pro štáby naprosto nezbytné, ať už z hlediska kreativního – vzniká tu filmová hudba, animační technologie –, nebo co se týče služeb. Například u velkých zahraničních projektů, které mají svoje stars, se nepředpokládá, že by bydlely jinde než ve 4hvězdičkovém hotelu. A tyto kvalitní kapacity jim Brno umí nabídnout a zároveň je v dojezdové vzdálenosti.

Když už jste narazila na zahraniční produkce, jaké s nimi máte zkušenosti? Je s nimi jiná spolupráce než s českými štáby?

Jiné to určitě je, ale záleží samozřejmě vždy i na typu projektu. Loni na podzim se třeba na zámku ve Valticích natáčel americko-britský projekt, historický příběh Chevalier. Štáb takového filmu, čítající kolem 300 lidí, má organizačně odlišné nároky než běžné české štáby o 60 lidech. U takového velkého projektu amerických studií jsou navíc přísné podmínky, co se týká PR – o natáčení se nesmí mluvit, nesmí se pořizovat fotografie apod. České produkce jsou naopak mediálně vstřícné. Hodně se teď těším na příští jaro, kdy by se měl v regionu točit film Dům v Lukách v rakousko-české koprodukcí. Tématem, které úzce souvisí s Brnem

a regionem, je nucený odchod německy mluvících občanů po druhé světové válce. Přelomové navíc je, že štáb v našem kraji natáčí celý film, s výjimkou několika málo natáčecích dní. Podobně je tomu i u připravovaného filmu Bohdana Slámy Sucho, který taky bude až na jednotky natáčecích dnů vznikat primárně tady. Pro srovnání zmíněný Chevalier měl těch natáčecích dnů ve Valticích pět, někdy tu filmaři stráví třeba jen jeden. Podstatné je nejenom to, že je pak region ve filmu krásně vidět, ale že filmaři v místě utratí peníze a pomáhají zlepšit zaměstnanost a kvalifikaci profesí. Když tu má štáb strávit pět dní, najme si spíše výpomocné práce, ale v případě, že se tu odehrává celý projekt, mohou si vybrat i někoho z vyšších kreativních profesí.

Přitahují sem filmaře vysloveně dané lokace, nebo spíš finanční pobídky Jihomoravského filmového fondu?

Myslím, že některé projekty by přijely jen kvůli lokaci, třeba zámky Jihomoravského kraje jsou opravdu ohromně oblíbené. Díky peněžní podpoře sem však přijíždějí i projekty, které by se mohly realizovat i jinde, ale jdou za tou finanční pobídkou. A my jsme rádi, že jdou. Jsme v tomto smyslu nejúspěšnější region. Máme zmapováno, že při natáčení tu filmaři často utratí až jednou či dvakrát tolik, než činil dotační příspěvek. A navíc tím město i kraj získávají propagaci.

Jaká je situace ve zbytku republiky, jsou dnes filmové kanceláře běžnou součástí každého kraje nebo třeba statutárního města?

Filmové kanceláře jsou v současné době ve všech krajích kromě hlavního města Prahy a Jihočeského kraje. Nad regionálními kanceláři pak stojí národní filmová komise Czech Film Commission, která propaguje Českou republiku jako atraktivní filmovou destinaci a je se všemi regionálními kanceláři v úzkém kontaktu.

Takže pro Brno by byla nevýhoda ji nemít.

To určitě! Ale nevýhoda by byla hlavně nemít Jihomoravský filmový nadační fond (JFNF). Samotná existence filmové kanceláře nové projekty nepřiláká, proto se už při jejím založení v roce 2017 počítalo s tím, že vznikne i nějaká finanční forma podpory filmových projektů. Díky tomu vznikl o rok později JFNF a za jeho podporou projekty přicházejí, díky čemuž má zase Filmová kancelář Brno neustále práci. K tomu je potřeba zdůraznit důležitou roli systému filmových pobídek, tzv. vratek, v České republice, který funguje pod Státním fondem kinematografie. Právě podle výše vratek se rozhoduje každá zahraniční produkce, ve které zemi bude natáčet svůj nový film nebo sérii. Bez pobídek by žádné zahraniční filmy nepřišly ani do republiky, natož do regionu. Současné dočasné zastavení pobídek v České republice tak bude mít určitě dopady i na náš region. O to důležitější roli nyní sehrává JFNF a možnost regionálního financování českých a zahraničních projektů. ■

Radka Loukotová | foto na straně 10: Il Boemo,
Richard Hodonický, na straně 12: KIVA

Univerzita hledá pro svůj výzkum nadšené „pařany“

Výzkumníci z Masarykovy univerzity hledají v projektu Czech Gamers dobrovolníky, kteří občas rádi na pár hodin „zmizí“ ve světě počítačových online her. Pokud mezi ně patříte a rádi vědcům pomůžete, vyplňte dotazník na webu bit.ly/czechgamers2n.

▪

(mad)

Psychiatrická klinika uvítá pacienty v lepším prostředí

Technicky nevyhovující budova Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Brno je minulostí. V posledních dvou letech prošla rekonstrukcí, která zahrnovala mimo jiné rozšíření prostor a zkvalitnění prostředí, ve kterém se léčí lidé s duševním onemocněním. V květnu nemocnice zrekonstruovanou kliniku otevřela.

Původně zde byli lidé hospitalizováni na čtyř – až šesti lůžkových pokojích. Z těch se po rekonstrukci staly místnosti dvoulůžkové nově také s vlastním sociálním zázemím a možností výstupu na čerstvý vzduch. Rozšířil se i prostor, kde klinika poskytuje ambulantní služby, nové je rovněž zázemí pro terénní péči o pacienty v domácím prostředí. Klinika nabízí pacientům sto lůžek. Ročně se stará o duševní zdraví tisíců obyvatel z celého Jihomoravského kraje.

▪ (and) | foto: archiv FN Brno

Konec zakopávání o rozbité dlaždice. Masarykova se opraví

Vytižená ulice Masarykova v centru města získá novou dlažbu i koleje.

První etapa prací na Masarykově začne v úvodu července. Rekonstrukcí projde úsek od Josefské po tramvajovou zastávku Zelný trh. Až do konce srpna musí cestující počítat s úplnou výlukou tramvajové dopravy v této ulici. Práce jsou rozděleny do dvou etap, aby byl co nejméně omezen provoz pro pěší. Příští rok tak na nynější rekonstrukci naváže oprava v úseku od zastávky Zelný trh po náměstí Svobody. Po dokončení budou dlaždice zničené automobilovou dopravou minulostí. Celkem vyjdou obě etapy na 18 milionů korun.

▪ (and)

Voláme všechny pamětníky Zbrojovky. Pošlete svůj příběh

Továrna Zbrojovka sice postupně mizí a na jejím místě vzniká čtvrť Nová Zbrojovka, její dopad na Brno byl ale obrovský. Důkazem toho je i velký nález fotografických negativů, které ukazují život bývalé fabriky. Z nich vznikne například kniha nebo výstava mapující historii, současnost i budoucnost tohoto místa. Nyní se rozbíhá velký projekt Fenomén Zbrojovka. Máte-li ve svém okolí někoho, kdo v továrně pracoval, může popsat svůj příběh a nenechat tak zapomenout na kus brněnské historie. Více najdete na webu fenomenzbrojovka.cz.

▪ (zob) | foto: archiv Romana France

Senior busy vozí Brňany k lékaři či na nákup už šest let

Před šesti lety vyjel do brněnských ulic první senior bus, který dopravuje Brňany k lékaři, na úřady nebo za nákupy. Za dobu její existence službu využilo víc než 60 tisíc lidí, nejvíce jich bylo loni – 15 tisíc. Službu poskytuje Dopravní podnik města Brna držitelům průkazů ZTP a ZTP/P a lidem nad 70 let s trvalým bydlištěm v Brně. Jezdí se denně (tedy včetně víkendů a svátků) od 6 do 22 hodin, jedna jízda na libovolnou vzdálenost stojí 50 korun, doprovod cestuje zdarma. Každý klient si může objednat maximálně šest jízd měsíčně. Objednávky se přijímají nejpozději den předem na čísle 731 518 348.

▪ (zug)

Prázdniny připomenou výročí narození Mendela festivalem i výstavou

Prázdninový čas bude pomyslným vrcholem oslav 200. výročí narození světového genetika Gregora Johanna Mendela. Připraveny jsou akce pro veřejnost, na své si přijdou také odborníci.

Kool & the Gang, Lake Malawi, Barbora Poláková a Ewa Farná jsou jen některá jména, která nabídne program Mendel Festivalu. Ten se uskuteční 22. a 23. července příznacně na Mendlově náměstí. Kromě hudební části se v programu setká věda, víra a zábava. Více na www.mendelje.cz.

Zhruba ve stejném termínu se do Brna sjedou vědci a také laureáti Nobelovy ceny na konferenci, která bude věnována především práci G. J. Mendela a jejím přesahům do současnosti. Se základy genetiky se ale mohou seznámit také laici, a to v Mendelově muzeu Masarykovy univerzity v prostorách starobrněnského kláštera. Mendelovu vědeckou činnost mimo genetiku pak připomenou konference konaná ve dnech 18. a 19. července v Mendelově refektáři a na hvězdárně.

O pár dní později, 23. července, se na Mendela zaměří také ohňostrojně finále festivalu Ignis Brunensis nad Špilberkem. Kdo neholduje ohňostrojm, měl by přesto na bastion hradu vyrazit. Do konce září zde bude ke zhlédnutí výstava Brno očima G. J. Mendela, která zájemce seznamuje s původní podobou lokalit spjatých s touto osobností.

Nejen pro sběratele Moravské zemské muzeum připravilo v limitovaném množství unikátní pamětní bankovku s portrétem G. J. Mendela s nominální hodnotou nula eur (na snímku). Koupit ji lze za 200 korun na pokladně nebo v e-shopu muzea. Více informací o akcích spojených s výročím najdete na webu mendel.brno.cz. ■

Kateřina Gardoňová | foto: MZM

Máte-li oblíbené stromořadí, můžete ho přihlásit do ankety Alej roku. Až do 26. října lze na stejnojmenném webu vyplnit formulář, vložit fotografie a popsat příběh aleje či důvod její nominace.

Dopravní podnik města Brna 3. září pořádá Streetparty na Lidické. Lidé se mohou těšit na defilé historických i současných vozidel a doprovodný program.

SAKO Brno po půl roce dokončilo hrubou stavbu velkokapacitní dotřídovací linky, která je svým stupněm automatizace první ve východní části střední Evropy.

Rozhodněte v anketě o budoucí podobě parku na Kolišti

Přispět svými nápady k úpravě prostoru u Domu umění a přilehlého parku na Kolišti mohou ti, kteří se zapojí do ankety Kanceláře architekta města Brna.

Jejím cílem je sesbírat názory veřejnosti na aktuální stav území i na budoucí podobu. Zjišťuje, co je nutné zohlednit, aby byl prostor funkční a přívětivý pro své návštěvníky. Zapojit se může každý na webových stránkách www.kambrno.cz/dumumeni až do konce července. Výsledky ankety se promítnou do zadání krajinářsko-architektonické soutěže na úpravu prostoru. ■

(and)

Rychlíky končí ve Svitavách, do Brna jezdí autobusy

Až do 26. srpna potrvá další fáze vlakové výluky na trati Brno–Blansko. Obě traťové koleje v úseku Březová nad Svitavou – Svitavy jsou nyní mimo provoz. Mezi Svitavami a Blanskem je navíc výluka napájení. Rychlíky R19 a spěšné vlaky S2 ve směru od České Třebové končí a začínají ve Svitavách, do Brna jedou náhradní autobusové linky. Od června do konce srpna budou kvůli nižší frekvenci cestujících upraveny jízdní řády linek xS2A, xS2D a některých dalších. Bližší informace o změnách a náhradní autobusové dopravě najdete na webu idsjmk.cz. ■

(and)

Od 1. července bude v Domově pro seniory Kociánka působit odlehčovací služba s 24hodinovou ošetrovatelskou péčí. Má kapacitu 24 klientů a je určena i lidem upoutaným na lůžko s potřebou nejvyšší míry dopomoci. Více se dozvíte na čísle 724 947 300.

Adolfa Opálku připomněla 15. a 16. června organizace Paměť národa Jižní Morava. Ve středu mu byla věnována přednáška historika a iniciátora piety Lukáše Kopeckého o jeho osudech, filmových obrazech a brněnských stopách. Ve čtvrtek následovalo odhalení pamětních desek.

Vojáka Adolfa Opálku připomínají tři pamětní desky

Památku hrdiny Adolfa Opálku připomínají v Brně od června tři pamětní desky. Lidé je najdou na budovách spjatých s osudem muže, který za druhé světové války velel parašutistické operaci Out distance. Desky jsou umístěny na budově Obchodní akademie Kotlářská, domě na Štefánikově 96/25 a v židenických kasárnách. Adolf Opálka zemřel 18. června 1942 v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Praze spolu s dalšími českými výsadkáři, kteří stáli za atentátem na Reinharda Heydricha.

(and) | foto: Zdeněk Kolařík

Jubilejní výstavu léčivých rostlin rozvoní parfémů

Centrum léčivých rostlin Lékařské fakulty MU na Údolní 74 pořádá tradiční výstavu léčivých rostlin, letos už po šedesáté. Doprovodí ji výstava o parfémech a jejich složkách. Návštěvníci se dozví, odkud pocházejí a jak se zpracovávají, a mohou si k nim i přičichnout. Přijít mohou denně od 9 do 18 hodin až do 10. července.

(zug)

Uprchlíci mohou nouzově přespat u Ostrovačic

Pomoc lidem, kteří utíkají před válkou z Ukrajiny, doznala v posledním měsíci změn. Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajincům se přestěhovalo z výstaviště na Hněvkovského 65, protože už přichází méně lidí a není potřeba tolik prostoru. Uprchlíci se tam mohou registrovat, nechat si vystavit víza, vyřídít zdravotní pojištění nebo navázat kontakt s úřadem práce. Kdo potřebuje nouzově přespat, než se podaří prověřit jeho občanství, může využít provizorní domky u Ostrovačic. Nechybí tam toalety a sprchy, velké vojenské stany slouží jako jídelna a zázemí pro volnočasové aktivity dětí.

(zug)

Přehrada je na letní koupání připravená

Místo k odpočinku, koupání, sportu. Není snad Brňana, který by si po tomto výčtu nepředstavil Brněnskou přehradu. Poslední léta můžeme sledovat, že se kvalita vody v nádrži zlepšila a hlavně zůstává konstantní po celou letní sezonu.

Aerace, destratifikace nebo srážedlo. Že vám tyto termíny nic neříkají? Nemusíte mít strach, odborníci z Povodí Moravy jim rozumí dokonale a umí je využít ku prospěchu Brněnské přehrady.

Pojďme si ale zásady přece jen trochu přiblížit. Zelená voda plná sinic tráčila „brněnské moře“ natolik, že se v roce 2007 začalo s jejich eliminací. Součástí bylo vápnění břehů a bagrování sedimentu ze dna.

Jakmile byla nádrž opět napuštěna, přenesla se ochrana přímo do vody. Vznikl systém aeračních věží, které ve velké hloubce provzdušňují vodní sloupec a přirozeně tak ničí podmínky pro množení sinic. Děje se to díky oxidaci sedimentů, které jsou živnou půdou pro nechvalně známý vodní květ. Vzduch ve velké hloubce totiž podporuje přeměnu organických částí ve vodě na anorganické – tedy nevhodné ke konzumaci bakteriemi sinic.

Tyto prvky přehradu stabilizovaly a ta je v posledních letech čistá po celou letní sezonu. Zároveň pokračují práce na efektivním udržování kvality vody. Provzdušňovací věže jsou postupně vyměňovány za destratifikační, tedy míchací. Ukazuje se, že provzdušnění zároveň s promícháváním svrchních pater vody se spodními zhoršuje podmínky pro množení sinic účinněji. Dalším velkým problémem je fosfor, proto už na přítoku do nádrže funguje dávkování koagulantu. Ten fosfor vysráží a zabrání tak nadměrnému tvoření zelených sinic.

Aby Brněnská přehrada zůstávala čistá dlouhodobě, spolupracuje město, Jihomoravský kraj a Povodí Moravy na projektu Realizace opatření na Brněnské údolní nádrži. Jeho čtvrtá etapa začne příští rok a kvalitu vody bude strážít do roku 2027.

Zdeňka Obalilová

Dvě stovky dronů budou vyprávět příběhy na obloze nad přehradou

David Zaorálek je hlavou i duší dronových show, které se na přelomu června a července představí v rámci festivalu Ignis Brunensis na Brněnské přehradě. „Show musí vyjít v daný okamžik, nemáme nárok na reparát. Ale vím, že na tým se můžu spolehnout,“ tvrdí Zaorálek, jehož společnost v Česku začala s drony létat jako první.

Můžete jednoduše popsat, jak dronová show vzniká?

Začínáme tím, že si stanovíme plochu, která bude pro show vymezena, pak se seznámíme s terénem. Podle toho se dá představení tvořit – určíme výšku a velikosti obrazců. Stejně tak důležité je seznámit se s klientem a říct si, co má být v show zobrazeno. Pak se následně tvoří jednotlivé návrhy dohodnutých obrazců.

To ale asi není všechno, že?

Prvně máme statické návrhy, které musí projít procesem programování. Jde o složitý programovací jazyk, který je částečně pro dronové show dán, částečně jsme si jej vyvíjeli sami. Všechny show jsou totiž předem předprogramované.

A až je hotové programování?

Pak obrazce pasujeme na dané místo, abychom zajistili bezpečné rozestupy mezi drony. Ty totiž mohou letět pouze určitou rychlostí, která je pro přesun až stovek letounů bezpečná. Až máme hotovo, děláme testovací lety na uzavřeném letišti. Teprve potom létáme samotné show na místě.

Takže si to v počítači namalujete a program pak dává příkazy dronům?

Velmi zjednodušeně ano. Pořád u toho ale musí být piloti, kteří řídí vzlet. Ale ano, stále je to pod dohledem počítače. Piloti už pak jen kontrolují data, aby vše probíhalo bez problémů a nedošlo ke srážce.

Kolik je na místě pilotů?

Většinou míváme v rámci celého leteckého personálu okolo pěti až deseti osob. U větších show je to právě kolem deseti.

Jak dlouho trvá vytvoření takové show?

Jsou to stovky hodin, u větších představení i tisíce. Když jsme se to učili, tak to bylo i víc, standardně jde o stovky hodin. V Asii se dělají show s tisíci drony, tam produkce čítají až stovky lidí. V Evropě se létá maximálně s 500 drony.

Kolik dronů má vaše flotila?

300. Ale máme i další partnerství a jednáme o show s 500 drony. Měli jsme možnost se zúčastnit i jedné z největších dronových show v Saúdské Arábii, kde jsme viděli naše partnery, kteří mají jednu z největších letek na světě, jak zaletěli světový rekord s nejdříve položenou show. Byli jsme v zákulisí akce, kde se létá i se čtyřmi tisíci drony, tam už je produkce úplně jiná. O čem se v Česku bavíme v korunách, tam je to v eurech.

Jaká byla vaše dosud největší realizovaná show?

Na přelomu roku jsme vyhráli jednu z hlavních cen největší celosvětové soutěže, které se zúčastnilo téměř 230 týmů ze 105 zemí. Oceněnou show jsme letěli simultánně v Brně a Praze, což byl unikátní počín. To se zatím nikomu předtím nepovedlo.

Jaká je vaše pozice v týmu?

Většinou jsem režisér a dohlížím na celý proces, aby opravdu vše hrálo, jak má. Mám pod sebou kreativce, animátory, programátory, piloty i techniky, ale jsem to většinou já, kdo přichází s nápady.

Kde berete inspiraci?

Všemožně. Tím, že působíme po celém světě, primárně ale v Evropě, se dostávám na řadu zajímavých míst a akcí, ze kterých mohu čerpat.

Tvorba dronové show trvá stovky hodin, u větších představení i tisíce.

Drony nad přehradou

Drony letos zazáří nad Brněnskou přehradou ve dvou termínech. 25. června vzdají hold zakladateli genetiky a objeviteli základních zákonů dědičnosti Gregoru Johannu Mendelovi, od jehož narození letos uplyne 200 let. O týden později, 2. července, se drony zformují do tématu elementů. V obou případech půjde o 360° show se 200 drony. Jedná se o vůbec první představení tohoto druhu v České republice.

Za oběma show stojí brněnská společnost s desetiletou tradicí Spectrum Production, která v zahraničí vystupuje pod značkou Drone Show Europe. Kromě dronů se zaměřuje na multimediální show, například na Expo v Dubaji vytvořila desítky animací, instalací a 360° projekcí pro slovenský národní pavilon. Ve svém portfoliu má více než 300 multimediálních realizací po celém světě.

Tým kolem Davida Zaorálka (na snímku uprostřed v bílé košili) umí kromě multimediálních show létat i s flotilou až 300 dronů.

Dá se říct, kdo je lídrem v Evropě?

Flotily, které stojí za zmínku, je tak deset. I my jsme počtem dronů jedna z největších v Evropě. Průkopníci pochází z Asie, jedna firma z Ameriky. V Evropě se dronové show realizují snadněji až od minulého roku, kdy začal platit jednotný evropský regulační rámec, který upravuje lety bezpilotních letounů. Můžeme tak létat po celé Evropě a snáze získáváme nutná povolení. Ta zatím doposud show zdržovala o dlouhé měsíce a někdy je ani nebylo možné realizovat.

Jak vás napadlo, že budete létat s dronem?

I přes vysoké investice mají drony budoucnost. I kvůli ekologii, technologickému posunu. Jsou to první show, kterými můžete vyprávět příběh na obloze. Multimediální show vytváříme více než 10 let a často nám přišly poptávky na představení na obloze, které nebylo možno splnit. Drony se objevily až před pěti lety a jsou to dva roky, co jsme poprvé veřejně v České republice vyletěli.

Protože jste dostali povolení?

Ano, měli jsme úplně první povolení svého druhu u nás. Získali jsme ho pár dní před naší první show, bylo to dost „na knap“.

Jak náročné je ovládat bezpilotní letoun?

Naši licencovaní piloti musí splnit řadu zkoušek – vědomostních i letových. Pak probíhá náš výcvik, což může trvat klidně i rok. Ovládnutí dronů je extrémně náročné a lidé, kteří je řídí, mají obdobnou povahu jako piloti standardních letadel. Musí řešit a řídit v jednom okamžiku mnoho úkolů, mít chladnou hlavu a dodržovat postup.

Kolik takový stroj stojí?

Flotily jdou do statisíců až milionů eur, podle velikosti. Každý dron musí být navíc při show pojištěn na milion eur kvůli leteckým škodám. Flotila, se kterou teď létáme při Ignis Brunensis, je pojištěná na 200 milionů eur.

Předpokládám, že mezi běžným a vaším dronem je rozdíl.

Ano, cena je násobně vyšší. Má i vyšší rychlost, lepší polohovací schopnosti, což znamená, že se lépe orientuje v prostoru. A hlavně má obří světlo, kolem 1 000 až 1 500 lumenů přímé záře, což je jeden z nejsvětelnějších dronů na trhu.

Kateřina Gardoňová | foto: archiv Davida Zaorálka

Do letní sezony vstoupil biotop v městské části Brno-jih s novou provozní budovou, která přinese nejen lepší gastronomické zázemí, ale díky zelené střeše zvýrazní ekologický charakter areálu. Pomáhá totiž hospodařit se srážkovou vodou, v létě snižovat teplotu a v zimě naopak chránit před chladem. Přírodní koupaliště, které nevyužívá k ošetření vody chemii, ale udržuje ji čistou působením vodních rostlin a přírodních ekosystémů ve filtračních lagunách, najdete u řeky Svratky mezi Kšírovou, Hněvkovského a Sokolovou.

Léto v Brně – u vody i v chladu, na koncertě, v divadle či chrámu

Konečně. Léto by mělo být po dvou letech bez covidových omezení. V Brně se ponese ve znamení oslav 200. výročí Gregora Johanna Mendela stejně jako koncertů, divadelních představení nebo filmových projekcí doslova na každém rohu a prakticky každý víkend. Brňané i turisté si ho mohou užít v horku u vody, ale i v příjemném chladu sakrálních staveb a zdejšího podzemí. Na mnoha místech mohou využít kartu Brnopas.

Významné výročí narození zakladatele genetiky a objevitele základních zákonů dědičnosti Gregora Johanna Mendela, které připadá na 22. července, připomíná různými akcemi a programy město Brno i mnohé zde sídlící instituce po celý rok. Od konce dubna si tak můžete třeba projít Mendelovu stezku Brnem, ve dnech 20.–24. července pak přijde jeden z vrcholů oslav – Mendel festival. Kalendář akcí je na webu mendel.brno.cz, více se dočtete i na straně 14 tohoto čísla.

Hudba, divadlo a kultura, kam se podíváš

Brno je hrdým nositelem titulu Kreativní město hudby UNESCO. Přesvědčit se o tom můžete na každém kroku. Klasika, folklor, progresivní pop, rocková hudba, latinskoamerické rytmy, to vše na místech známých i nečekaných.

Neméně pestrá je nabídka divadelních představení – letní scény jsou plánovány na Biskupském dvoře, na Špilberku v rámci Letních shakespearovských slavností nebo třeba v amfiteátru na Kraví hoře. Centrum promění v otevřenou scénu festival živého umění Na prknech, dlažbě i trávě, který pobaví děti i dospělé. A do 28. srpna potkáte ve veřejném prostoru sochy, objekty a instalace domácích i zahraničních umělců v rámci bienále Brno Art Open.

K prázdninám patří letní kina

Letní kina najdete na mnoha místech – například na Špilberku, na nádvoří radnice Brno-střed, na zahradě vily Löw-Beer nebo v areálu Nové Zbrojovky. Menší projekty jsou připraveny v mnoha městských částech. Někde kina hrají po celé léto, některá mají program třeba jen na týden nebo pouze na vybrané dny v týdnu. Zajímavý přehled

těchto aktivit najdete na webových stránkách www.letnaky.cz.

Ohnivý kůň a drak pod Novou radnicí

Významnou novinkou letošní letní sezony je nová multimediální expozice s názvem Ohnivý kůň a drak ve Sklepě pod Novou radnicí, která po rekonstrukci prostor nahrazuje původní stálou výstavu. Jejím cílem je zábavně připomenout dějiny i pověsti Brna prostřednictvím moderních technologií. Expozice má dvě hlavní témata. Historická rovina seznámí návštěvníky s minulostí samotného sklepa, zaměřuje se na období středověku, renesance a baroka v Brně a velkou pozornost věnuje třicetileté válce. Druhou rovinou jsou pak brněnské pověsti. Práce na expozici finišují, otvírat se má během léta.

Procházký a prohlídky

Městská organizace TIC Brno již několik let představuje město z jiné perspektivy a otvírá běžně nedostupná, zapomenutá nebo opomíjená místa. Zdejší sakrální historii i současnost tak představuje projekt Brno a jeho chrámy, který spolupořádají Biskupství brněnské, místní křesťanské farnosti, Židovská obec Brno a brněnská pobočka Židovského muzea v Praze. Kromě sedmi pravidelně otevřených kostelů můžete až do poloviny září poznat i jiné sakrální památky a místa modliteb během komentovaných prohlídek, přednášek i kulturních akcí.

Další novinkou jsou prohlídky výstaviště. Po areálu si na jedné z tras dokonce můžete i zaběhat, a to s výkladem profesionálního průvodce. Ve spolupráci s Moravským zemským muzeem a Sdružením Paměť vznikly také nové trasy městem, které dostaly souhrnný název Stezky třetího odboje a jež přenesou účastníky do období let 1948–1989.

Zapomenutou industriální historii města již třetím rokem připomíná projekt Brno Industrial a jeho komentované prohlídky nebo přednášky odborníků. V tomto roce se nově zaměřuje na strojírenský, slévárenský a chemický průmysl.

Prázdniny orámují akce u vody

První ročník Léta na Prýglu se uskuteční od 30. června do 2. července na Brněnské přehradě. Pořádající městská společnost Starez-Sport využije dostupnost i zázemí místa zvaného U Sirky, kde bude připraveno sportovní vyžití ve vodě i na souši. Aktuálně je v plánu 15 většinou sportovních stanovišť pro děti i dospělé a ve večerních hodinách koncerty, na nichž vystoupí Kudla (30. 6.), Jay Delver (1. 7.), Buty (1. 7.) a Ukulele Troublemakers (2. 7.). Vstup je zdarma.

Stejný pořadatel pak plánuje na 27. a 28. srpna Rozloučení s prázdninami na Riviéře. Představí se zde například Lenka Filipová, Nebe, The Silver Spoons, Sofian Medj Medj, Tomáš Matonoha, Zvěřinec, Honza Onder a tanečníci z Komety, Michal Nesvadba nebo Ritmo Factory. Bohatý je i doprovodný program.

S Brnopasem přednostně do vily Tugendhat

Nejen návštěvníci města, ale i domácí si mohou pořídit turistickou kartu Brnopas. Díky ní získají vstup zdarma do 5 top cílů (hrad Špilberk, věž Staré radnice, podzemí, katedrála sv. Petra a Pavla, Zoo Brno), slevy na dalších desítkách míst v Brně i na jižní Moravě nebo možnost přednostního nákupu vstupenky do vily Tugendhat.

Informace o letních akcích v Brně najdete na dalších stránkách tohoto čísla Brněnského metropolitánu a také na www.gotobrna.cz. ■

Roman Burián | foto: Marie Schmerková

Top akce v Brně – červenec–srpen 2022

11.–17. 7. a 4.–11. 8.

Festival planet

Jedinečná výstava nafukovacích modelů Slunce, Země, Marsu a Měsíce v parku na Kraví hoře, doplněná o projekci vědecko-fantastických filmů na budovu hvězdárny.

www.hvezdarna.cz

16. 7. – 9. 8.

Letní shakespearovské slavnosti

Premiéra Macbetha, nové nastudování komedie Sen noci svatojánské a další oblíbené inscenace jako Mnoho povyku pro nic, Hamlet, Zimní pohádka a Bouře ovládnou Špilberk.

brno.shakespeare.cz

29.–30. 7.

Pop Messe

Akce přináší na 4 venkovních a 2 vnitřních scénách ojedinělou nabídku světových jmen z žánrů elektronické hudby a současného popu.

www.popmesse.cz

5.–7. 8.

Brasil Fest Brno

Brno zažije tu pravou brazilskou atmosféru s koncerty, taneční a bubenickou show, s karnevalovým průvodem centrem města, gastronomií nebo s workshopy.

www.brasilfestbrno.cz

12.–14. 8.

Den Brna

Oblíbená městská slavnost připomíná úspěšnou obranu města Brna před švédskými vojsky v roce 1645. Na své si opět přijdou děti i dospělí.

www.denbrna.cz

14.–21. 8.

Na prknech, dlažbě i trávě

Multižánrový festival mění prostřednictvím nejrůznějších forem umění pod širým nebem město v živoucí scénu. V ulicích se potkáte s divadelníky, hudebníky, kejklíři a kouzelníky, překvapí vás improvizace.

fb.com/prknadlazbatrava

do 14. 8.

Letní scéna

Divadla Bolka Polívky

Amfiteátr v zadní části areálu koupaliště na Kraví hoře hostí novinky i osvědčené repertoárové hity z Divadla Bolka Polívky i spřátelených divadel.

letniscena.divadlobolkapolivky.cz

15.–25. 8.

Mezinárodní hudební festival Špilberk

Tradiční hudební open-air festival a jeho nezapomenutelné večery na nádvoří Špilberku. Kromě velkých symfonických děl nabízí spojení s jinými žánry.

filharmonie-brno.cz

18.–21. 8.

TRUTNOFF BRNOON Open Air Festival

Nad písáreckou střelnicí zazní syrový rock, underground, punk, cimbálovka, ale i hit Brno je zlatá loď. Festival obohatí britští rockeři Reef nebo Banjo Band Ivana Mládka.

www.trutnoffbrnoon.cz

25.–27. 8.

F-Scéna

Tradiční přehlídka folklorních a uměleckých souborů se letos uskuteční na Činoherní scéně Městského divadla Brno.

www.fosjanosik.cz

do 28. 8.

Léto na Biskupském dvoře

Divadlo a koncerty pod Petrovem v areálu Moravského zemského muzea na Zelném trhu.

www.letonabiskupskemdvore.cz

do srpna

Outdoor stage nezávislé kultury

Nezávislá platforma CO.LABS podporující performing arts a další umělecké oblasti uvede některá z prázdninových představení na venkovní scéně u sokolského stadionu na Kounicově.

colabs.cz

do září

Jakubák 2022

Na jedinečném místě obklopeném mnoha gastro podniky to žije. Program nabízí koncerty, DJs, taneční show nebo akce pro děti, ale i scénu pro mnohé brněnské festivaly.

www.jakubak.cz

do 27. 9.

Festival UPROSTŘED

Hudební produkce, workshopy, divadelní představení, tančírna, sportovní i multimediální akce – to vše tvoří Festival UPROSTŘED.

www.festivaluprostred.cz

do 7. 7. **Brněnské kostely rozezní varhanní koncerty**
Varhanní festival se bude konat v Červeném a jezuitském kostele, v loretánské kapli a kostele sv. Augustina.
www.varhany.nomi.cz

do 31. 7. **Temné historické postavy se usadily na hradě Veveří**
Vidět můžete knížete Vlada III. Tepese, Alžbětu Báhory známou jako Čachtická paní, nejznámějšího kata Jana Mydláře a mnohé další.
www.hrad-veveri.cz

do 26. 9. **Ve vile Stiassni vystavují stavby Jana Kotěry**
Výstava prezentuje známé stavby, projekty, ale také střípky života brněnského rodáka a zakladatele české moderní architektury.
www.vila-stiassni.cz

do 28. 2. 2023 **Za vývojem komiksů do Moravského zemského muzea**
Výstava představuje umělce známé (Josefa Ladu, Jaroslava Foglara, Lucii Lomovou či Pavla Čecha), ale i pozapomenuté.
www.mzm.cz

do 28. 3. 2023 **Všechno jde, i když trochu jinak**
Společnost pro ranou péči připravila výstavu, která představí vývoj pomůcek pro děti se zrakovým postižením.
www.tnbrno.cz

 Knihovna Jiřího Mahena připravila únikovou hru s příběhem
Hra pro 2 až 5 hráčů starších 12 let stojí 100 korun za hráče. Termín je třeba rezervovat předem na e-mailové adrese mladez@kjm.cz.
www.kjm.cz

11. 7. – 12. 8. **Hvězdárna přes prázdniny otevře letní kino**
Program nabídne filmy Rogue One: Star Wars Story, Propast, Strážci Galaxie Vol. 2, Hvězdná brána a další snímky „s vesmírnou duší“. Vstup je zdarma.
www.hvezdarna.cz

14. 7. | 17.30–20 hod. **Na degustaci vín zvou vinaři z Poddvorova**
Ochutnáte vína z jižní Moravy v příjemném prostředí Otevřené zahrady v centru Brna. Akce se koná za každého počasí.
www.otevrenazahrada.cz

15.–22. 7. **ProART Festival zavítá také do Brna**
V Místodržitelském paláci a Löw-Beerově vile proběhne mezinárodní workshop tance, zpěvu, herectví, psaní a dalších performing arts.
proart-festival.cz

17. 7., 7. a 28. 8. | 10 a 14 hod. **Vyhlídkové jízdy na slavná místa sportu**
Navštívíte stadion za Lužánkami, střelnici u Anthroposu, loděnici na Veslařské, velodrom nebo tělocvičnu na Údolní. Jízda trvá 3 hodiny.
www.gotobrnno.cz

3.–31. 8. **Zábrdovické lázně se zrodily před 90 lety**
Historii lázní od roku 1932 do současnosti mapuje výstava v Urban centru na Staré radnici.
www.urbancentrum.brno.cz

 kdykoliv během otvírací doby
 Vydejte se na dobrodružnou cestu a objevte ukrytý poklad
Ve VIDA! science centru připravili pro školáky hru Pevnost VIDArD. Po vyřešení zapeklitých úkolů na ně čeká poklad. Vstupné činí 50 korun.
www.vida.cz

 Marie Tomanová se navrací ke kořenům v Brně

Návratům do minulosti zasvětila svou brněnskou výstavu fotografka Marie Tomanová (na snímku). V galerii OFF/FORMAT na Gorkého 41 si ji každé úterý a neděli až do 13. července prohlédnete pod názvem Nothing Compares To You: Marie Tomanová – Brno. Jediné a dosud nezveřejněné snímky z dob studií se prolínají s aktuálními pracemi z New Yorku, kde autorka nyní žije. Syrovost a otevřenost mládí na fotkách ukazuje obtížnost tohoto často adoraného životního období. Výstava se věnuje hledání identity, kterou autorka našla až za oceánem.

(zob) | foto: J. Ovčáčková

 Zdejší židé se chtějí otevřít a hledět vpřed

Prvním ročníkem Štetl Festu se chce brněnská židovská obec víc přiblížit veřejnosti. A co má značit festivalový název? Nejde o překlep, ale podobnost se „štatlem“ v hantecu není ani náhodná. Štetl v jidiš vychází stejně jako hantec z němčiny a značí „městečko“. Štetl Fest zve od 2. do 4. září na přednášky a debaty, divadla, výstavu i koncerty, a to třeba do vil Löw-Beer a Tugendhat, Divadla Husa na provázku nebo do synagogy na Skořepce. Více by se mělo v létě objevit na připravovaném webu stetl.cz.

(ral) | foto: Hana Němečková

 Jak viděl Brno zakladatel genetiky Mendel?

Muzeum města Brna připravilo na dělovém bastionu hradu Špilberku výstavu Brno očima G. J. Mendela, potrvá do 30. září. „Exteriérová výstava seznámí návštěvníka s původní podobou lokalit spjatých s osobností Gregora Johanna Mendela tak, jak je vnímal on sám při svých pravidelných pracovních či volnočasových pochůzkách po Brně,“ přibližuje ředitel Muzea města Brna Zbyněk Šolc. Velkoformátové fotografie zachycují podobu města ve druhé polovině 19. století. Více čtěte na www.spilberk.cz.

(java) | foto: Zdeněk Kolařík

Křížovka o ceny

M	ZÁŠKUB V OBLIČEJI	INIC. FR. NÁVRHÁŘE	TENKÝ KOVOVÝ PLÁT	POMŮCKA: ANSI, ATI, BLUM, BOM, ÉR, INIE	1. část tajenky	CITO- SLOVCE BOLESTI	STOVKY	M	LÉČEBNA	2. část tajenky	SMĚS KORENÍ	MEZ. KÓD LESOTHA	MRAVOUCI	DELŠÍ TYČ
DRUH				CESTOVNÍ DOKLAD				GRIMASA						
KÓD ISLANDU				ZÁMEŽÍ VE FOTBALE ZAKONČENÍ STUDIA NA VŠ				ROZKOŠE SPZ STRAKO- NIC						
NÁŠ HEREC (BOB)						PLANETKA MEZ. KAMION. DOPRAVA (ZKR.)								
M	FANTAZIE	DÓM PUNTIČKÁŘ					TAKOVÍ ANGL. VEN					ŘÍMSKY 150 SLOVEN. NEBOT		
ANGL. NAHORU			TÁTKA (SLOV.) AMER. NORM. INSTITUTE					INIC. DRAMATIKA A PREZI- DENTA ŠVED. KLADINA			BIOGRAF ODBORNÍK V EKOLOGII			
DRUŽSTVO					LISTNÁČ SLOVEN. ZVRATNÉ ZÁJMENO				DOMÁCKY TEODOR ETANOL				PRAV. ROČNÍ SPLÁTKA DLUHU	ONEN
ABLACE						TAKOVÉ MNOŽSTVÍ POPĚVEK						ZN. ASTATU PLATEBNÍ KARTA		
JEDNOTKA TLAKU							MÍSTNOST PRO MÍČOVÉ HRY OVĚŘOVA- TEL							
ŘÍČNÍ DELFIN					INIC. TENISTY AGASSIHO SPZ BLANSKA			VZÁCNÝ PLYN MLHA						
KÓD ETIOPIE			PRACOVATI NA STAVU	ČESKÝ ARCHITEKT FR. DEPART- MENT					MÍT NA SOBĚ OSOBNÍ ZÁJMENO					
M	UZLÍK V TKANINĚ	ČÁST TĚLA BROUKŮ KAPROVITÁ RYBA								ANGL. BRÁNA JUDŮV SYN				
3. část tajenky											MACHA- ROVO DÍLO	JENŽ (BÁSN.) MUŽ OBSTARÁ- VAJÍCÍ MYTÍ		
ARABSKÝ SULTANÁT					ČADSKÉ SÍDLO ZN. HLINÍKU				CIKÁN SIBÍRSKÝ VELETOK				ŠPORTOVÝ KLUB (ZKR.)	INIC. ZPĚVAČKY OLMEROVÉ
DŘEVĚNÁ NÁDOBA						OSOBNÍ ZÁJMENO				ÚKRYT V HORNIC- TVI				
MALÁ MOŘSKÁ VÍLA						OTROK (KNIŽ.)				NYNÍ (NĀŘ.)				

Nedávno se po několikaleté rekonstrukci otevřel barokní palác, kde najdete dvě nové stálé expozice Loutkářské umění a Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času. Jeho název se dozvíte z tajenky. Tři vylosovaní luštitelé se

mohou těšit na rychleschnoucí outdoorový ručník. Tajenku vložte do 23. srpna 2022 do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka, zašlete poštou nebo přineste do redakce Husova 12, Brno, či pošlete SMS na číslo

602 770 466. Vícekrát zasláné tajenky vyřazujeme. Ze správných odpovědí z minulého čísla (Přibude tam nový bazén) byli vylosováni: Josef Spáčil, Jitka Skalická a Dana Krejčí. Výhry zasíláme poštou.

Jistota a stabilita zaměstnání
Flexibilní pracovní doba
Mzda 9. dne v měsíci na účtě

TO JE PRÁCE V KFC

Podívej se na kfc.jobs.cz
nebo nás kontaktuj:
pavlina.laubova@amrest.eu

R0220153/01

CENTURY 21 | Bonus Brno

INVESTUJTE DO NEMOVITOSTÍ

rezidence
Riční

INVESTIČNÍ
BYTY
SVITAVY

BYTY OD 67 000 Kč/m²
www.bytysvitavy.cz

Rekreace Jeseník

stavební pozemky
na individuální rekreaci
nebo rozsáhlejší projekty

LUXUSNÍ MEZONETOVÉ BYTY K REKREACI SE ZAHRADOU
BLÍZKO JIZERSKÝCH HOR
www.rezidencerychnovska.cz

OCHRANA PŘED INFLACÍ ☎ 800 101 128

R0220196/01

EFI HOSTINEC
ZELŇÁK

Česká kuchyně

Vlastní
řemeslné
pivo

**FIREMNÍ AKCE
RODINNÉ OSLAVY
SPOLEČENSKÉ UDÁLOSTI**

www.efihostinec.cz

V nově otevřem EFI Hostinci na Zelňáku vás přivítáme lehkým retro stylem. Můžete se těšit na piva z našeho řemeslného EFI Pivovaru, na vynikající dobroty k pivu stvořené, jako např. paštiky, škvarkové pomazánky, utopence apod. Navíc si můžete zdarma zapůjčit deskové hry, kostky, nebo strávit příjemný večer hraním mariáše!

Mimo jiné si prostory EFI Hostince Zelňák můžete pronajmout pro svoji událost, včetně přilehlých prostor Divadla Reduta.

**EFI Hostinec
ZELŇÁK**

Zelňák 4
602 00 Brno střed

☎ 601 150 000
✉ info@efihostinec.cz

SAKO BRNO

JE I PRO VAŠE PODNIKÁNÍ

ZA BEZKONKURENČNÍ CENY NABÍZÍME ODVOZ PRO FIRMY a ŽIVNOSTNÍKY

- umíme se postarat o všechny druhy odpadu
- nabízíme individuální svozy
 - gastroodpadu,
 - průmyslového odpadu,
 - tříděného odpadu,
 - směsného komunálního odpadu,
 - nebezpečného odpadu
- **NOVINKA:** umíme odvézt a ve vlastním zařízení využít také zdravotnický odpad

- 75 svozových vozidel k dispozici
- více než 100 velkoobjemových kontejnerů různých velikostí a typů
- různé typy speciálních nádob pro gastroodpad
- konzultace na dispečinku a poradna **ZDARMA**

- účelné využití svezeneho odpadu ve vlastních koncových zařízeních
- počet **SPOKOJENÝCH** zákazníků jsme za 5 let ztrojnásobili

Podnikatelé, živnostníci:

objednávejte na **548 138 313**, svozodpadu@sako.cz

NYNÍ též možnost on-line objednávek na www.sako.cz

SAKO
BRNO

Vám nablízku

VOLITA +
SERVIS

Letní slevy

+ Profesionální prohlídka oken a dveří ZDARMA

Brno a okolí

+420 606 082 165
brno.volitaservis.cz

TEKAPUR Insulation Adhesive - pěna na lepení izolačních desek, 750ml, pro stavební firmy

ZATEPLUJETE?

AKCE -18%

VELKOOBCHOD

Pistole 858 za 1Kč
při odběru min. 2 kartonů pěny Tekapur Insulation Adhesive (24 ks pěny)

Platnost AKCÍ do 30. 6. 2022

Sledujte aktuální infoleták č.2/2022 s řadou akcí a novinek na www.okentes.cz.

OKENTĚS obchod pro řemeslníky | Valašské Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

Zážitkový zoo bus

Denně o letních prázdninách

Nastup a zjisti, co má společného hrášek, lachtan a cestování časem!

Kup lístek do 26. 6. 2022 a získej další tajemnou jízdu zdarma!

DTB Mendel, Brno malatvurciskupina.cz CRYPTOMANIA

ZOO BRNO

NEJVĚŠÍ KONTAKTNÍ ZOO PÁRK V ČECHÁCH

ZOO PÁRK ŽELCÍN

ALE NEJSME JEN ZOO PÁRK!

RAFTY

KEMPING

PŮJČENÍ RAFTŮ ZAJIŠTĚNÍ ODVOZU

KARAVANY, STANY, TEE-PEE

#ZELCINSKELETO
WWW.ZOOPARKZELCIN.CZ

Kde spí trolejbusy. Nejmladší vozovna slaví 25 let

Velké výročí letos slaví nejmladší vozovna Dopravního podniku města Brna. Najdete ji v Komíně u Veslařské a Jundrovské. První trolejbus do ní vjel před 25 lety. Nepřehlédnutelná budova skrývá mnohá tajemství, která až doposud znali jen zdejší pracovníci. Nahlédněte s námi do jednoho ze tří domovů brněnských trolejbusů.

Texty a foto: Zdeňka Obalilová

Komínská vozovna vzdáleně připomíná loď. Její základní kámen byl položen v roce 1994 a o tři roky později již začala sloužit svému účelu. Stavba je dlouhá 240 metrů a široká 42 metrů. Tato velikost umožňuje plynulý pohyb velkého množství trolejbusů. Spodní dvě podlaží patří vozům a veškerému jejich vybavení a vrchní patra slouží administrativě a jako zázemí řidičů. Foto: archiv DPMB

Jako archu využívá vozovnu 66 trolejbusů. Ty tráví noc v prvním patře budovy. Celkem má dopravní podnik 147 trolejbusů ve třech depech. Kromě běžných linek „obývá“ prostor i několik historických vozů, které jsou nyní v rekonstrukci, a také pověstný mazací trolejbus zvaný slintač nebo ledoborec. Ten v zimě maže troleje nemrznoucí směsí.

Celé spodní patro patří dílnám, v nichž probíhají opravy i pravidelná údržba vozů. Dělí se na denní ošetření a lehkou a střední údržbu. Jakmile trolejbus dokončí svou službu, nejprve zamíří sem. Každý vůz musí projít denní očistou interiéru a kontrolou technického stavu vozidla. Na toto přezkoumání mají technici kolem šesti minut, aby stihli odbavit všechny vozy.

Každých 5 až 10 tisíc najetých kilometrů znamená pro trolejbus větší kontrolní prohlídku. Tentokrát nad montážním podzemím, kterému se neřekne jinak než peklo, stráví vozy delší čas. Pozornosti šikovných techniků nesmí ujít změny v motoru, rozvodech ani v trakční elektrovýzbroji, kontrolují se také kapaliny. Tato větší údržba zabere zhruba den.

Minimálně jednou ročně po ujetí 60 tisíc kilometrů čeká každý trolejbus ve službě generální prohlídka stavu. Tentokrát vůz nenajede nad montážní jámu, ale je bez kol vyzdvihnut hydraulickými zvedáky do výšky. Tady projde důkladnou kontrolou a případnými opravami, aby mohl zpět na brněnské silnice. Technici se také zabývají renovací historických vozidel.

Sběrací soustava je klíčovou částí trolejbusu. Systém zahrnuje tyč s pružinovými stahováký. Ty slouží k navíjení lana a k manipulaci se sběrači. Dále je zde sběrač a samotné trolejové vedení. Sběrač má kontaktní botku s uhlíkovým smykem. Na troleji se udrží díky tomu, že sběrací tyč má přítlak 10 až 15 kilogramů. Když sběrač vypadne z troleje, nastává známá situace, kdy ho řidič musí pomocí lana nasadit zpět.

Myčku navštěvují trolejbusy dvakrát týdně. Nachází se mimo hlavní budovu vozovny ve vlastním objektu. Mycí linka je zcela průjezdná, ale na rozdíl od tradiční myčky pro auta kartáče myjí jen čelní a boční část vozu. Zadní část se musí čistit ručně, protože kartáče myčky by navinuly lana sběračů a mohly by je poškodit.

Brněnské léto je tu pro vás vlastní příběh

Markéta Vaňková
primátorka města Brna, ODS

Milé Brňanky, milí Brňané, léto má být pochváleno. Sice také platí, že se nemá chválit dne před večerem, ale já upřímně doufám, že letošní léto se vydaří, byť stíny ruské agrese budou všudypřítomné. Už teď patří dík všem, kdo do jeho bohaté nabídky vložili své nápady.

Po dvou letech se nebudeme muset svazovat protiepidemickými opatřeními. Takže jsme se snažili připravit vše tak, abyste si na své přišli vy, ale aby Brno přilákalo i turisty. Zdá se, že bychom se mohli s návštěvností vrátit do nejlepších sezon, ale trhání rekordů nepovažuji za nejdůležitější. Na Brně je nejkrásnější jeho pohoda, kterou by neměla vytlačit únavná přelidněnost.

Na druhé straně turisté a návštěvníci gastropodníků či hotelů stejně jako památek a kulturních akcí budou letos důležitější než dřív kvůli dorovnání covidových ztrát. Některé novinky jsem zmiňovala už poslední, z těch dalších bych upozornila aspoň na novou expozici ve sklepech pod Novou radnicí Ohnivý kůň a drak, která vás vrátí díky moderním technologiím do středověku. Raritou bude také prohlídková trasa s výkladem po výstavišti, po níž si lze zaběhat. Navýšením dotace jsme podpořili třeba multižánrový Maraton hudby, aby se ulice zaplnily živým uměním, které bude vždy lepší než televize.

Nejúčinnější pozvánkou bývá doporučení přátel a známých. Nenechali jsme ale nic náhodě a dáváme o sobě vědět prostřednictvím destinační kampaně Brno True Story. Přeji vám, aby ale hlavně váš vlastní brněnský příběh byl výjimečný a nezapomenutelný. Krásné léto.

Vůle a snaha překonat nezdary, i to je sport. Dva obdobné příběhy mají letos bronzový odlesk pro Brno. Úspěch hokejistů na mistrovství světa nese totiž rukopis majitele a trenéra Komety Libora Zábranského, který rovněž působí u národního týmu. A po letech ligový bronz pro Basket Brno je také příslibem do dalších dob. Možná stříbrných a zlatých, kdo ví. Díky za skvělou reprezentaci Brna! (mv) | foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejrůznějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Kdy začnou Teplárny Brno budovat kotel na štěpku?

Už. Postupně se v areálu tepláren na Obřanské vše připravovalo k tomu, aby na získání pravomocného stavebního povolení navázaly další stavební práce. Teplu z biomasy by tak mělo Brno hrát už od sezony 2023/24. Původně mělo masivnější spalování štěpky ulevit hlavně životnímu prostředí, nyní jde kromě toho o důležité doplnění energetického mixu, kterým chceme především minimalizovat závislost na plynu. Jeho spotřeba se při výrobě tepla se štěpkovým kotlem sníží až o pětinu. S biomasou a dalšími již zavedenými opatřeními přitom ve srovnání s rokem 2000 emise oxidu uhličitého

produkované Teplárnami Brno poklesnou na polovinu a do ovzduší půjde o 152 tisíc tun CO₂ méně. Štěpka se bude vozit výhradně po železnici v kontejnerech – v topné sezoně se počítá s jedním vlakem v pracovní dny. Vzhledem k tomu, že na překladovém nádraží manipulují železničáři se zhruba tisícovkou vagonů denně, to nepřinese žádné významné zatížení, a to ani hluk a prašnost, jako by tomu bylo u silniční nákladní dopravy. Provoz modernizovaného teplotárenského zdroje podle rozptylové studie nepřekročí žádný ze zákonných limitů.

Markéta Vaňková

Otevřeno přihlašování zájemců o městské družstevní bydlení

Jiří Oliva
náměstek primátorky, ČSSD

Zásadní chvíle pro mladé rodiny, které hledají dostupné bydlení, je tady! Zahájili jsme sběr přihlášek, který potrvá tři měsíce.

Městské družstevní bydlení je alternativní projekt k developerské výstavbě, v němž budování bytových domů nebude zajišťovat soukromá firma pro svůj zisk, ale městem založená družstva pro svoje členy za nákladové ceny, tedy bez marže.

Říkám poctivě: myšlenka není vůbec nová – například ve Vídni, kam se jezdím inspirovat, takto sociálnědemokratická vedení vídeňské radnice za 70 let postavila přes 200 tisíc družstevních bytů a v současné době je Vídeň hodnocena jako nejlepší město pro život na světě i díky perfektní dostupnosti bydlení.

Pro Brno již tedy architekti projektují v pěti lokalitách: Kamenný vrch (334 bytů), Francouzská (90 bytů), V Aleji (33 bytů), Přízřenice (323 bytů) a Rumišřt (225 bytů). Půdorysy, výměry, umístění a předpokládané ceny jednotlivých bytů jsou na webu druzstevnibydeni.brno.cz.

Pro první tři lokality jsme založili družstva (další budou následovat), do kterých město vloží projekty a zřídí pro ně právo stavby na městských pozemcích. Družstva si vezmou od banky úvěr, přičemž budeme chtít, aby banky úvěrovaly co nejvíce, ideálně 90 % nákladů výstavby, tedy aby družstevníci při vstupu do družstva skládali pouze 10 až 15 % nákladové ceny bytu. To je zásadně méně, než by potřebovali, pokud by žádali o klasickou hypotéku.

Družstevní bydlení je totiž primárně určeno pro mladé rodiny, které normálně pracují,

Náměstek pro bydlení Jiří Oliva podepisuje dokumenty k založení prvních družstev dostupného bydlení v lokalitách Kamenný vrch, Francouzská a V Aleji. Foto: MMB

ale kvůli brutální drahotě již z výdělku nedosáhnou na svoje bydlení.

Po kolaudaci bytových domů tedy zájemci s rezervačními smlouvami vstoupí do družstva a budou družstvu platit nájemné, ze kterého bude družstvo splácet úvěr bance. Proto je potřeba, aby měli určitý minimální limit příjmu, tedy aby měli z čeho hradit nájemné.

Cesta za dostupným bydlením

Vždy říkám, že chci, aby tohle nebyla jednorázová akce, ale pouhý začátek na dlouhé cestě průběžné, nekončící výstavby dostupného bydlení jako ve Vídni. Pro nové zájemce jsem nechal zvednout věkovou hranici z původních 36 let na 45 let, protože už nejen mladí mají problém dosáhnout na bydlení. A jak se budou budovat další lokality a bytů začne být dostatek, chtěl bych v budoucnu věkovou hranici zrušit. Zatím je ale potřeba pomoci těm nejohroženějším.

Lidé se nyní mohou přihlašovat na více

nabízených lokalit nebo i na všechny. Pořadí, v jakém si budou moci v dané lokalitě vybírat konkrétní byty, bude určeno transparentním losováním pro každou lokalitu zvlášť. Přednost budou mít občané s trvalým bydlištěm v Brně a s dětmi. Následně budou uchazeči moci s družstvy uzavírat rezervační smlouvy na konkrétní byty, na jejichž základě po dokončení výstavby vstoupí do družstva.

Všechny potřebné informace najdete na portálu bydeni.brno.cz, kde je i přihlašovací formulář. Na pobočkách magistrátu i radnicích městských částí si můžete také vztít informační brožuru. Zvu vás také na informativní prezentaci 19. července a 30. srpna vždy v 17 hodin ve Sněmovním sále na Nové radnici na Dominikánském náměstí 1. Samozřejmě o bydlení informuji průběžně také na svém Facebooku.

Milí spoluobčané, dovolte, abych vám závěrem popřál krásné a pohodové léto. ■

V moderním městě je dobré životní prostředí to hlavní

Petr Hladík
1. náměstek primátorky, KDU-ČSL

Moderní město by mělo nabízet víc než jen obchody a pracovní příležitosti. Mělo by být hlavně místem, kde se dá žít. Se zdravou a bohatou přírodou. Na tom pracujeme a daří se toho opravdu hodně.

Hlavně jsme rozjeli ekodotace. Přispíváme na zelené střechy, zachytávání dešťové vody nebo revitalizaci vnitrobloků. Díky tomu se v Brně zelená už přes 200 střech a 50 vnitrobloků. Zelené střechy jsme začali podporovat jako první město v Česku a získali jsme díky tomu i ocenění Energy Globe a Smart City. Cenu jsme dostali i za plnění závazku snižovat emise CO₂.

Zpřístupňujeme řeky, třeba Svatku a Starou Ponávku. U té vznikl krásný park Mariacela v Komárově a další bude na Škrobárenské. Zahájili jsme projekt Nové parky pro Brno a začali třídit bioodpad. Připravujeme stavbu bioplynové stanice, díky které ho využijeme i k pohánění autobusů.

Stavět už jsme také začali městskou solární elektrárnu a tím udělali velký krok k energetické soběstačnosti každé domácnosti i celého Brna. Není na co čekat. Komunitní energetiku už brzdí jen změna zákona. Následně se do společné sítě budou moci napojit i Brňané a prodávat do sítě energii, kterou sami nevyužijí. Toto je cesta, jak už do roku 2025 zajistit stabilní ceny a ne být přitom závislí na jiné zemi nebo kraji.

Dík patří kolegům z odboru životního prostředí, kteří mi pomáhají projekty realizovat. Věřím, že můžeme jít ještě dál. Brno je už teď inspirací pro ostatní města, je potřeba v tom pokračovat a udělat z jihomoravské metropole hlavně skvělé místo pro život. ■

Stav kolem městské nemocnice je ostuda současné koalice

René Černý
zastupitel, Klub ANO 2011

Po měsících jednání Brnu reálně hrozí, že přijde o Nemocnici Milosrdných bratří.

Této městské nemocnici vypršela nájemní smlouva a provoz tohoto zdravotnického zařízení by rád převzal řád milosrdných bratří. Kdo za tento stav může? Bohužel současná brněnská koalice.

Neschopnost vyjednání odpovídajících podmínek pro další provoz je jen potvrzením absence sebereflexe a totální neschopnosti dotahovat předjednané dohody do konce. Přitom dohoda na provozování městských nemocnic byla na stole už od roku 2018, kdy ji připravila předchozí koalice pod vedením hnutí ANO. Tato dohoda mimo jiné potvrzovala, že v následujícím roce vyrostou v areálu na Polní nové, moderní pavilony, zázemí pro parkování a zároveň by řád postavil tolik potřebný pavilon pro dlouhodobě nemocné – LDN.

Bohužel po komunálních volbách v roce 2018 nová brněnská vládní koalice od strategie upustila. O důvodech můžeme jen spekulovat. KDU-ČSL v čele s náměstkem Hladíkem, která měla zdravotnictví v gesci, předjednanou spolupráci nikdy nenaplnila. Dokonce ji ani naplnit nechtěla. Neustále vytvářela nesmyslné koncepty nových pavilonů u vysoce ztrátové Úrazové nemocnice namísto toho, aby jednala s řádem a realizovala již dohodnutou koncepci, která by zcela splnila požadavky na zdravotní péči, kterou má město poskytovat.

Jak situace dopadne, v tuto chvíli nelze predikovat. Ačkoliv v současnosti probíhají takzvané kulaté stoly s vedením nemocnice, jde pouze o kouřovou clonu před volbami. A nejvíce tím trpí občan města Brna. ■

Léto v Brně u vody? Na pohodu

Robert Kerndl
náměstek primátorky, ODS

Městská koupaliště už jsou otevřená od konce května, největší nápor ale obvykle nastává s příchodem prázdnin. A pokud vyjde počasí, lze si léto u vody užít na pohodu i v Brně. Letos konečně bez proticovidových opatření, otevřeno by mělo být v běžném režimu nejméně do konce srpna.

Přestože ceny energií rostou a jejich spotřeba pro údržbu vody v tradičních bazénech není právě malá, ceny vstupného na Riviéru i do Zábrdovic zůstávají pro letošní sezonu beze změny.

Koupání v takřka 400 metrů dlouhé kaskádě na Riviéře si navíc lze zpestřit plážovými sporty na renovovaných a rozšířených beachvolejbalových kurtech, kde přibýly dvě nové plochy. Zájemcům se základy i zlepšením techniky hry pomůže profesionální trenér. Za zmínku stojí i nabídka dalších bezplatných animačních programů, mezi nimiž nechybí tvořivé dílničky pro děti, ale taky aquaerobik nebo tanec.

Než bude připravena rekonstrukce hlavní budovy, která je plánovaná tak, aby Riviéra byla přístupná celoročně, sociální zázemí pro větší komfort návštěvníků posílí od července montované buňky napojené na síť. Na Kraví hoře naopak už finišuje dostavba wellness centra, které bychom rádi otevřeli tento rok na podzim. Venkovní areál s bazény funguje bez omezení.

Vyznavače přírodního koupání určitě potěší, že díky příspěvku z městské pokladny dostala správná budova biotopu v městské části Brno-jih po nutné rekonstrukci zelenou střechou, která ještě zlepší hospodaření se srážkovou vodou, a kompletní obnovy se dočkal i gastroprovoz. ■

Brno digitální metropolí západního stříhu

Ondřej Kotas
zastupitel, Piráti

Už jsou to skoro čtyři roky od chvíle, kdy jsem v tomto sloupku informoval o zahájení distribuce materiálů pro zastupitele pomocí internetového úložiště namísto CD/DVD disků. Troufám si říci, že tímto krokem jsme odstartovali malou revoluci, co se týče digitálního fungování úřadu uvnitř.

Investovali jsme do nových nástrojů, jako jsou například technologie pro práci s mapovými podklady, a zároveň do tvorby a aktualizací dat samotných, které poté úřad mohl využít třeba pro tvorbu územního plánu nebo realizaci strategických projektů. Covidová pandemie naše snahy o digitalizaci úřadu trochu popohnala, takže jsme v krátkém čase mohli poskytnout úředníkům nástroje pro práci z domova. Začali jsme je vybavovat notebooky namísto fyzických stanic, oběh dokumentů je zajištěn pomocí internetových úložišť, preferovány jsou elektronické podpisy.

Zřídili jsme oddělení vývoje, ve kterém naši šikovní programátoři udržují aplikaci eMMB pro tvorbu a oběh materiálů pro zasedání rady, zastupitelstva, komisí a výborů, aby byl proces jednotný, přehledný a co nejjednodušší.

Nejen ve světle událostí na Ukrajině řešíme s vysokou důležitostí problematiku kyberbezpečnosti, a proto jsme zřídili referát koordinátora kybernetické bezpečnosti.

Jako občané se již velmi brzy můžeme těšit na zbrusu nové webové stránky města Brna, na kterých budou následně přibývat služby, pomocí nichž budete moci odbavit většinu svých životních situací, tak jak jste zvyklí například z objednávek jídla nebo zboží. ■

Nemilosrdný konvent u Milosrdných?

Ivan Fencel
zastupitel, SPD

Naše republika se spolu s Evropskou unií řítí do problémů. Podle premiéra Fialy (ODS) jsme ve válce s Ruskem. Mýlí se. On tou mýlkou ale žije a podle toho i jedná. Jeho fatální omyl bude enormně drahý. Otázka je, zda se pak v Brně najdou peníze na neodkladnou výstavbu nové nemocnice.

Proč? Město zřídilo dvě příspěvkové organizace pro oblast zdravotní péče. Jednou je Úrazová nemocnice, tou druhou Nemocnice Milosrdných bratří. U té se vyskytl velký problém. Nemocnice je totiž provozována částečně v budovách patřících konventu a jeho zástupci usilují o její stoprocentní převzetí. Zákon ale neumožňuje převést příspěvkovou organizaci města na soukromý subjekt. To zástupcům konventu nevádí a neustále atakují město svými požadavky na převzetí nemocnice. Výsledkem je, že konvent nabízí městu jen krátkodobé nájemní smlouvy.

To limituje rozvoj nemocnice a podílí se na šíření nejistoty mezi lékaři a dalšími zaměstnanci. Navíc Nemocnice Milosrdných bratří získala dotace např. na speciální lékařské vybavení a při předčasném ukončení jeho využívání by město Brno muselo vrátit poskytovatelům dotací desítky milionů korun. Tyto programy budou ale ukončeny až za šest let. Je proto na čase, aby se konvent začal chovat realisticky a uzavřel s městem dohodu o spolupráci minimálně do roku 2028. A do té doby musí Brno postavit moderní nemocnici, která nahradí obě městská zdravotnická zařízení.

Klub zastupitelů SPD podporuje záměr výstavby moderní nemocnice s cílem zlepšení péče o zdraví Brňanů. Do té doby musí být ale uzavřen smír. ■

Energetická krize by neměla dopadnout na cestující MHD

Marek Viskot
zastupitel, ČSSD

Důsledkům energetické krize čelí dopravci po celém světě. Zvýšené náklady na elektřinu, plyn a naftu dalece překročily částky, které jsou dopravci schopni dotovat z vlastních rozpočtů.

Brněnský dopravní podnik, který denně svými vozy přepraví 900 tisíc lidí, vyčíslil pro letošní rok ztrátu na 300 milionů korun. Otázka je, na koho má toto manko dopadnout. Na město, nebo na cestující? Za mě je odpověď jednoznačná.

Všechna vyspělá města se snaží obyvatele přetáhnout z aut do prostředků městské hromadné dopravy. Vedle propracovaného systému, moderních vozů a kvalitních služeb jim ale musí nabídnout i dobrou cenu. Když bude MHD dostupná, stávající cestující nám zůstanou, a navíc máme příležitost k této ekologičtější a levnější formě dopravy přivést nové zákazníky.

Pokud bychom rostoucí náklady na energie nechali zcela dopadnout na cestující, musely by se v současné době ceny jednotlivých jízdenek zvýšit o polovinu. Roční šalinkarta by tak stála více než 7 000 korun a za jednorázovou jízdenku by cestující zaplatili 40 korun.

Kdo by za těchto podmínek městskou hromadnou dopravu využíval? Odpovím si sám – málokdo. Inspirujme se proto v okolních zemích a vedle naší perfektně fungující MHD udržme i dostupnou cenu, která naše obyvatele v této obtížné době nezatíží. Odměnou nám bude čisté a průjezdné město, ve kterém se nám bude dobře žít. ■

Brněnský metropolitan

Adresa redakce:

- Husova 12, Brno

Telefon:

- 542 172 064

E-mail:

- tis@brno.cz

Distribuce v roce 2022:

- červenec–srpen – do 28. 6.
- září – do 5. 9.
- říjen – do 3. 10.
- listopad – do 31. 10.
- prosinec – do 5. 12.

Aktuality o dění v Brně si můžete přečíst také na webových stránkách **brno.cz** nebo sociálních sítích **Facebook**, **Twitter** či **Instagram** **BRNOMycity** a poslechnout na **Radiu Kiss** (88,3 fm) **každý pátek po 9. hodině** v pořadu **Brněnské echo**.

Brněnský
metropolitan

Co si myslí Brňané?

Na léto se v Brně chystají dronové show i ohňostroje. Čemu dáváte přednost? Jsou pro vás drony stejně působivé jako ohňostroje a měly by je úplně nahradit? Nebo ohňostroje k Brnu patří?

Chcete se také zapojit do anket v Brněnském metropolitánu? Sledujte Facebook, Twitter či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

monyca_baldrian
@

Drony zakončené ohňostrojem 😊

Dalibor Levíček
🐦

Ohňostroje jsou zábava z předminulého století, je z toho akorát hluk, špína a stres pro zvířata. Pojďme je nedělat.

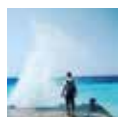
A. Alena
🐦

Ohňostroje jsou vyhazování peněz do kanálu. Navíc to velmi stresuje zvěř kolem přehrady. Těch leklých ryb po akci! Místo aby se v Brně spravily komunikace, tak se vyhodí peníze za zábavu pro primitivy. Hnus!

Nean Thal
f

Žádám 😊 JEDNOU do roku ohňostroj obrovský!

y0zef0
@

Ohňostroje jsou hezký a mají svoji atmosféru, ne že ne. Ale čím jsem starší, tím víc vnímám dopady. Drony jsou super alternativa.

Lukáš Novosad
f

Ohňostroje považuji spíše za přežitek. Poškozují přírodu, vadí zvířatům i mnohým lidem. Jsem tedy rozhodně pro drony. Ty navíc umožňují přidat do show i konkrétní sdělení, takže už nemusí jít jen o zábavu bez hlubšího smyslu 😊

René Rudzan
🐦

Přehnaně hlučné a zakouřené ohňostroje plné jedovatých zplodin jsou již přežitkem minulosti, a nepatří tedy ani do klidové zóny Brněnské přehrady, ani nad horkem rozpálený park Špilberk. Show se dá nahradit profesionálně naprogramovanými drony a šatli i příroda jedině poděkuje.

maty.jpg
@

Ohňostroje odjakživa patří k Brnu, dronovou show jsem viděl a ani zdaleka to nebylo ono.

Milan Nedvěd
f

Za mě nová možnost, jak se zbavit zbytečných ohňostrojů. Moderní úžasná varianta.

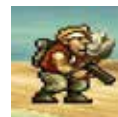
marek1z
@

Drony jsou super, ale pořádný ohňostroj ničím nenahradíte.

Milan Novotný
🐦

Nesmysl je oboje.

Venca Truhlář
f

Zrušte oboje! Nejsou peníze na mnohem důležitější věci 😊

Maraton hudby naplní a rozproudí každý kout města

Multiinstrumentalistka Anna Fusek z Německa v pozici rezidentní umělkyně skloubí renesanční, barokní a soudobou hudbu, temperamentní polský Warsaw Village Band zahraje tradiční hudbu s moderními prvky, neotřelý vtíp i emotivní šanson nabídne moderátorka a stand-up komička Ester Kočičková společně s Moody Cat Bandem. To je jen malá ukázka z bohatého programu multižánrového festivalu Maraton hudby, který svou kreativitou zaplaví letní Brno od 11. do 14. srpna. Více na www.maratonhudby.cz. ■

(mak)

Mendel měl kreativní duši umělce. Brno Art Open ji ctí

Poetické a kritické myšlení Brňanů i Nebrňanů letos opět společně s dalšími letními kulturními počiny tříbí a pokouší mezinárodní přehlídka uměleckých projektů ve veřejném prostoru Brno Art Open. Její kurátoři ji nazvali gGeEnn: Mendel je... umělec! a reflektují tak 200. výročí narození Gregora Johanna Mendela. Společně se zapojenými umělci se rozhodli vyzdvihnout skutečnost, že v Brně žila a pracovala výjimečná osobnost, multidisciplinární vědec s kreativní duší. Projít si místa spjatá s Mendelem umělecky dotvořená např. bio artem a zúčastnit se mnoha doprovodných programů můžete až do 28. srpna. Více na www.dum-umeni.cz. ■

(mak) | foto: včelí úly od Anny Hulačové,

Zdeněk Kolařík

V roce 1748 přivítala moravská města Marii Terezii s manželem

Významnou panovnickou návštěvu mapuje nová publikace Archivu města Brna.

Císařovna Marie Terezie a její manžel František Štěpán se v poslední době stali populárními díky úspěšnému televiznímu seriálu. Poněkud serióznější pohled na jednu epizodu jejich života přináší Zbyněk Svíták v publikaci Návštěva Marie Terezie na Moravě v roce 1748, kterou vydal Archiv města Brna. Kniha sleduje, jaké přípravy si návštěva Brna, Kroměříže a Olomouce vyžádala, co bylo její záminkou a účelem i kolik to všechno stálo. V prodeji by měla být od konce června. ■

(mak) | repro: Archiv města Brna

Festival vsadil na gejzíry literárních nápadů z Islandu

Červenec se v Brně díky Měsíci autorského čtení opět stane časem literární hojnosti. Na provázkové scéně tentokrát festival svede dohromady domácí literáty, mj. Kateřinu Tučkovou, Jana Buriana či Víta Slívu, s islandskými v roli čestných hostů. Ti reprezentují zemi, která má vzhledem k počtu obyvatel největší hustotu spisovatelů na světě. Že stejně hutná jsou i jejich díla, potvrdí třeba Jón Gnarr, autor bestselleru Jak jsem se stal primátorem Reykjavíku..., a mnozí další. Více na www.autorskecteni.cz. ■

(mak)

Meeting Brno chce objevovat místa křížení

Pokusy s křížením rostlin přinesly letošnému jubilatovi Gregoru Johannu Mendelovi nesmrtelnost. S kým se křížily jeho cesty? A jak se kříží cesty současníků, jejich kultura, historie, názory, náboženství? Těm, kdo chtějí na tyto a mnohé další otázky hledat odpovědi, setkávat se, diskutovat nebo jen tak být s uměním, dává od 22. do 31. července prostor další ročník festivalu Meeting Brno s Poutí smíření, mezinárodní bohoslužbou a dalším bohatým programem. Více na webových stránkách www.meetingbrno.cz. ■

(mak)

Ve Fait Gallery vyrostly Divoké záhony Petra Nikla

Setkat se s dílem všestranného výtvarníka Petra Nikla znamená nechat se vtáhnout do fascinujícího prostoru představitosti a hry. To se stane i návštěvníkům jeho výstavy ve Fait Gallery u Vaňkovky nazvané Divoké záhony. Podle jednoho z kurátorů výstavy Jiřího Ptáčka se octnou v imaginativní zahradě, která je zčásti pěstěným a zčásti samorostlým ekosystémem pohyblivých i zdánlivě statických organismů. Toto dobrodružství je možné zažít do 30. července. Více na faitgallery.com. ■

Text a foto: Markéta Žáková

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

ZA NEJLEPŠÍ CENY

- odvoz zdarma
- doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05
www.vyvrak.cz

IMI

 NORGREN

HLEDÁME NOVÉ KOLEGY K CNC STROJŮM

OD OBSLUHY AŽ PO PROGRAMÁTORY

Na dobu
neurčitou

Zajímavé
ohodnocení

Rozšiřujeme
CNC výrobu

Čistá
hala

Více info na **733 148 550**
nebo **www.hybemesvetem.cz**

IMI NORGREN CZ - CTPark Modřice, Evropská 861, 664 42 Brno - Modřice

CABAL Moravia s.r.o.

Zasklívání lodžii, balkonů, altánů a teras ...

- Bezrámový zasklívací systém

OPTIMI kvadro
AluVista

- Rámový systém

AluPlus
AluCombi

- Hliníkové zábradlí

www.cabal.cz

e-mail: info@cabal.cz
tel.: + 420 548 127 513
+ 420 734 377 484

Vlárská 22, Brno-Slatina

NOVÝ ROZMĚR
PRO VAŠI LODŽII
ČI BALKON

CELOROČNÍ
VYUŽITÍ PRO VAŠI
TERASU

Hledáme posily – montážní technik

montáž zábradlí, zasklení lodžii

stálý úvazek / brigáda

volejte

- pracovní doba PO–PÁ 7.00–15.30 hod
- manuální zručnost
- Řidičský průkaz skupiny B výhodou

Dříve sloužil šlechtickým. Dnes je z paláce moderní muzejní instituce

Letos v dubnu pozvalo Moravské zemské muzeum (MZM) po necelých pěti letech návštěvníky do nových expozic ve zrekonstruovaném Paláci šlechtičen. Novotou září poprvé zrestaurovaná barokní kaple Očišťování Panny Marie, nového a moderního ducha vtiskli expozicím o tradiční kultuře na Moravě a loutkářství jejich kurátoři – vedoucí Etnografického ústavu Hana Dvořáková a vedoucí Oddělení dějin divadla Jaroslav Blecha.

Od 17. století sídlil v Paláci šlechtičen nadační ústav Panny Marie Školské pro zapamatování a výchovu chudých a osiřelých šlechtických nebo měšťanských dívek. Na konci 2. světové války poškodilo palác bombardování. Jak ho nakonec získalo pro svoje účely muzeum?

H. D.: Zcela zničen byl sousední Althanský palác. Palác šlechtičen přežil jen s nějakými statickými poruchami. Život v něm pokračoval jako před válkou, jen přibyli další nájemníci včetně kanceláře Svazarmu, ale v polovině 50. let se ústav uzavřel. V roce 1957 palác získal vedoucí etnografického oddělení MZM Ludvík Kunz pro muzejní účely a ve spolupráci s Bohuslavem Fuchsem ho v tomto duchu celý nechal přestavět. Vznikla tady nejenom nová pracoviště, ale především expozice, která byla otevřena v roce 1961 a pro svou inovativnost byla vysoce oceňována doma i v zahraničí. Vitríny nebyly v jedné rovině, využívala se filmová technika, točna s kroji a podobně. V rámci nové expozice jsme jeden z těchto prvků v podobě jizby zachovali – jako poctu zakladatelům i jako výraz pokory k tomu, co jsme zdědili.

Významnou součástí paláce a chloubou restaurátorů po nynější rekonstrukci je barokní kaple Očišťování Panny Marie. Co obnášely restaurátorské práce?

H. D.: Kaple od doby svého vzniku neprošla restaurováním a fresky byly za ta staletí zašpiněné. Jsou to důsledky války a teď i dění v centru města, kudy projíždí spousty aut. Prach a další nečistoty pronikají i přes zdi.

Takže v prvé řadě bylo třeba očistit nejen fresky, ale také oltář. Při restaurování madony na oltáři se například zjistilo, že má starší, gotické jádro a my vidíme až pozdější barokní přeřezbu.

Vybudovali jste dvě nové stálé expozice. Začneme tou, která se věnuje tradiční kultuře. Jak návštěvníkům vyprávíte příběhy všedních a svátečních dnů na moravském venkově?

H. D.: My se jim hlavně pokoušíme ukázat, co to ta tradiční kultura na Moravě je. Když se kohokoliv zeptáte, co se mu vybaví pod pojmem Morava, slyšíte kroje, víno, lidová hudba, lidová architektura. Proto například ve vstupní části představujeme „kulturní stereotypy“ související s Moravou, včetně těch romantických vzorců, ze kterých tyto až kýčovitě představy vzešly. Ale návštěvníci uvidí třeba také naši ikonu, tedy slavný pluh, kterým oral císař Josef II. na poli u Slavíkovíc v roce 1769 a který poté majitelé předali zemským stavům. Stal se pak jedním z prvních artefaktů ve Františkově muzeu (dnes MZM). Úkolem našich expozic je ukázat, že tradice není něčím zakonzervovaným, starým, že je inspirací i pro současného člověka.

Vašimi textilními sbírkami se nechala inspirovat módní návrhářka Liběna Rochová. Chodí si sem pro inspiraci i jiní návrháři, designéři, výtvarníci?

H. D.: Ano. A to si myslím, že je jeden z našich úkolů, ba přímo poslání. Jsem šťastná, že se současný český design v posledních

První expozice z roku 1961, kterou ve spolupráci s Bohuslavem Fuchsem vytvořil Ludvík Kunz, byla pro svou inovativnost oceňovaná u nás i v zahraničí.

Palác šlechtičen

V letech 1674–1679 ho postavil brněnský stavitel Jan Křtitel Erna jako nadační ústav určený k výchově a zaopatření nemajetných a osiřelých dívek z aristokratických či významných měšťanských rodin. Fond založila Jana Františka Priska hraběnka Magnisová, vykonavatelem odkazu se stal kníže Ferdinand z Dietrichsteina. Barokní mariánská kaple v nároží domu byla přestavěna v polovině 18. století, hlavní fresku na její klenbě znázorňující obětování Panny Marie vytvořil Josef Stern.

Nadační ústav zanikl v roce 1953 a palác byl přestavěn pro potřeby Etnografického ústavu Moravského zemského muzea. První expozice tady byla otevřena v roce 1961. Za tu dobu palác prošel dvěma většími rekonstrukcemi. „Ani během první (v letech 2000–2002 – pozn. red.), ani při této druhé Etnografický ústav budovu neopustil. Naopak byla snaha, aby na nás návštěvníci nezapomněli. V období první rekonstrukce jsme proto pořádali tzv. akce pro lešením, tedy koncertní vystoupení v kapli. Při druhé rekonstrukci už byl palác pro veřejnost uzavřen. Ale konzultační pracoviště fungovalo i nadále a pořádali jsme výstavy mimo hlavní budovu nebo mimo Brno,“ zdůraznila Hana Dvořáková. Více informací lze získat na stránkách muzea www.mzm.cz.

metropolitan

letech navrací ke kořenům. Že už to není jenom pokukování za hranice, ale naopak lze navázat na domácí zdroje, na to, co tady bylo. Těžit z originality, kterou se můžeme odlišit, což dokazuje právě model Liběny Rochové z kolekce Memory, jímž expozice symbolicky končí.

Druhá expozice je zasvěcena loutkářství. Co tvoří její jádro?

J. B.: Jádro tvoří sbírka Oddělení dějin divadla MZM, která začala vznikat někdy začátkem 60. let a od té doby se rozrostla na více než čtyři tisíce kusů, z nichž vystavujeme přes 600 loutek. Prostřednictvím loutkářských rodů a rodin, které působily hlavně na Moravě, jako například Flachsové spříznění s Berousky, Pflugrové, Kopečtí, a naaranžovaných scén z jejich představení prezentujeme tzv. tradiční kočovné marionetové divadlo tady na Moravě. Ale místo dostalo i mladší loutkové divadlo zhruba do konce 40. let 20. století. Kromě loutek jsou tady k vidění stolní tištěná divadla, dekorace, rekvizity atd. To vše doplňují dotykové obrazovky v češtině a angličtině např. s texty jednotlivých her, jejich soupisy a dalšími materiály a informacemi nebo krátký hraný film představující příjezd kočovného loutkáře. Připraven je i malý hrací

koutek nebo větší herna s programy našeho Dětského muzea. Loutky ze sbírek však nemůžeme půjčit ani profesionálnímu loutkovému divadlu. Jsou určeny jen k vystavení.

Jaké unikáty by neměli návštěvníci minout?

J. B.: V podstatě tady máme vybrány samé významné věci. Patří k nim například první české sériově vyráběné loutky z roku 1912, tzv. alšovky, které byly inspirovány obrázky Mikoláše Alše. Nebo bych vyzdvihl jedny z nejstarších loutek, co se zachovaly v českých sbírkách, tedy loutky řezbáře Mikoláše Sychrovského z Mirotic někdy z poloviny 19. století, které patřily rodině Pflergrů ze severní Moravy. Celé to vystavené divadlo je autentické, včetně opony. ■

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík

Starosta, na něhož se téměř zapomnělo

Brno v období první republiky bylo městem v rozkvětu. Vznikla zde univerzita, rozvíjela se architektura, kultura i umění. Řešilo ale také velké problémy, hlavně co se týče sociálních podmínek, zaměstnanosti a bytové situace. Představme si posledního předválečného starostu města Rudolfa Spaziera, od jehož narození v červenci uplyne 135 let.

Rodina Petra Spaziera, zahradníka na zámku v Medlánkách, 2. července 1887 slavila příchod syna Rudolfa na svět. Narodil se jako šesté dítě do nijak zámožné dělnické rodiny,

jeho otec pracoval ve službách c. k. nadačního ústavu šlechticů Marie Školské. Když bylo Rudolfovi 12 let, otec zemřel a rodina se ocitla v nepříjemné životní a sociální situaci. Poručníkem Rudolfa se stal jeho nejstarší bratr Karel, jeho matka to být nemohla, protože ze zákona tuto pozici musel zastávat muž.

Díky výborným školním výsledkům byl Rudolf po celou dobu studia na 1. vyšší české státní reálce osvobozen od placení školného. Následně zamířil na vysokou školu – tehdy ještě Císařsko-královskou českou vysokou školu technickou v Brně. Věnoval se oboru stavební inženýrství a v dubnu 1912 složil druhou státní zkoušku.

Výzkum stavebních hmot

Ihned po studii pokračoval v akademické dráze, stal se asistentem na Ústavu stavební mechaniky. Tehdy našel svůj základní badatelský předmět do dalších let – stavební hmoty. Ve spolupráci s profesorem Michalem Ursínym se podařilo vybudovat jedinečnou a v českých zemích tehdy jedinou mechanicko-technickou laboratoř na zkoušení stavebních hmot. Své vzdělání si Rudolf Spazier rozšiřoval i stážemi ve Francii či Curychu. Po vzniku samostatného Československa odešel z techniky a stal se vedoucím výzkumným pracovníkem laboratoři Ředitelství Československých státních drah. Tento krok by mohl zdánlivě vypadat jako opuštění alma mater, opak je však pravdou. Ukázalo se, že dráhy nemají dostatek prostoru pro kvalitní laboratoř – ta se tedy přesunula do areálu vysoké školy. A právě tam Rudolf Spazier pracoval, učil a bádala.

Kromě toho přednášel i na Vysoké škole zemědělské, věnoval se vlastnostem nepravých jader listnatých stromů. Vědeckou činností včetně publikování vědeckých prací, které pravidelně vycházely v časopisech a sbornících, se zabýval až do roku 1938.

Veřejný život Rudolfa Spaziera

Politický a veřejný život Rudolfa Spaziera je zásadně spjat s Československou stranou národně socialistickou. V Králově Poli po jeho připojení k Velkému Brnu v roce 1919 pomáhal budovat Obec úřednickou a zřízenou. Samostatnou organizaci, které předsedal, měli také technici při národních socialistech. Vzhledem ke svému dělnickému původu a vlasteneckému zaměření našel v této politické straně, která vznikla na sklonku 19. století, názorově a postoje stejně naladěné kolegy. Národní socialisté byli po celou první republiku důležitou stranou a patřili mezi opory demokracie. Náleželi k takzvaným stranám Hradu – podporovali prezidenta Masaryka. Mezi nejznámějšími představiteli této strany najdeme Edvarda Beneše či Miladu Horákovou.

Vstup na brněnskou radnici

Poprvé byl Rudolf Spazier zvolen do brněnského zastupitelstva v roce 1920 a působil v něm v celém meziválečném období. Předsedal rozpočtové komisi a byl členem poradního regulačního sboru. Během let a volebních období zasedal i v městské radě.

Z projevu Rudolfa Spaziera: „Arciť má každá strana svůj program, ale všichni máme dohromady jeden společný, a to je dobrá správa obce. Musíme se snažiti, abychom partikulární zájmy stran podřizovali vždy celkovému zájmu obce. Strany musí sloužit obci, ne obec stranám. Slova naše obec musí vždycky míti přednost před slovy naše strana. Jenom taková správa bude racionální.“ (na snímku Nová radnice v roce 1931)

Nejzásadnějšími se pro něj však staly volby do městského zastupitelstva konané 26. května 1935. Překvapila nejen vysoká volební účast, ale také výsledek – národní socialisté získali 21 mandátů, henleinovci 13, sociální demokraté 10, lidovci a komunisté po 9. Na první ustavující schůzi zastupitelstva v říjnu byla na řadě volba starosty, kterým byl s počtem 75 hlasů z 90 zvolen Spazier.

Již na začátku svého nelehkého starostenského období stál před první zkouškou. Výsledek volby napadl stěžovatel Franz Schleifer z ulice Veveří. Ten u Zemského úřadu v Brně a Nejvyššího správního soudu nepochodil a volba nového starosty byla potvrzena vládou v Praze.

Druhá polovina 30. let 20. století byla složitým obdobím. Končila hospodářská krize, která znamenala úbytek velkých průmyslových podniků a vysokou nezaměstnanost. Kvůli nedostatku bytů v Brně vznikaly také problematické obytné nouzové kolonie. Mezinárodní situace se zhoršovala. Stát vyvíjel velký tlak na brněnské vysoké školství, které se však podařilo zachovat a i mírně rozvíjet. Během Spazierova starostenství byla dokončena stavba Brněnské přehrady, na kterou město přispělo celkem 14 miliony korun, a v plánu byly další investiční akce včetně nového ředitelství drah, na ty však už bohužel nedošlo. Starosta se zasloužil také o zajištění generálního návrhu na vybudování ústřední městské čistírny odpadních vod.

Během roku 1938 se uskutečnilo několik manifestací na Zelném trhu, na nichž Rudolf Spazier vystoupil a pomáhal tak stmelovat Brňany. Po Mnichovské dohodě nastala beznaděj a skleslost. Blížil se osudný 15. březen 1939 – vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava. V tomto neradostném období se Rudolf Spazier ukázal jako bytostně morální a silná osobnost. Odmítl opustit radnici a snažil se

vést úřad i nadále, přestože mu nacisty dozazený Oskar Judex nařídil odejít z funkce. Brněnskou radnici byl nucen opustit a rezignoval na funkci starosty až 23. března po celodenním výslechu a nátlaku brněnského gestapa.

Válečné a komunistické útrapy

Zatčen byl při akci Albrecht der Erste 1. září 1939. Zprvu byl týden vězněn na Špilberku, poté ho přesunuli do koncentračního tábora Dachau a po třech týdnech do Buchenwaldu, kde ho nacisté věznili až do konce 2. světové války. Jako politický vězeň nosil červenou pásku a zprvu byl nasazován na lehčí práce. Prvotřídní odborník Rudolf Spazier měl možnost přijmout odbornou práci a získat tak lepší zacházení. To však odmítl, protože nechtěl Němcům jakkoli pomáhat.

Po válce se vrátil zpět do Brna a snažil se pokračovat v pedagogické činnosti na vysokých školách. Do politiky se již nevrátil. Nebylo mu však osudem dáno klidné stáří. V roce 1950 se stal obětí poučovací čistky na vysokých školách a byl s odkazem na svou minulost národního socialisty odvolán ze všech funkcí.

Bohužel mělo být ještě hůř. V roce 1955 se dostal do hledáčku StB, která na něj už čtyři roky vedla složku. Během „státobezpečnostní akce STAROSTA“ byl 30. března 1955 ve 21 hodin zatčen a vyslýchán a poté odsouzen ve vykonstruovaném procesu za zločin vlastizrady na sedm let. Vězněn byl mimo

jiné i v nechvalně známé brněnské věznici na Cejlu, v Praze na Pankráci a v Plzni na Borech. V roce 1959 byl podmíněčně propuštěn. Domů do Brna se vrátil vyčerpán a s podlomeným zdravím. Čtyři měsíce po návratu zemřela jeho žena Marie. Nevlastní syn ho poté vyhnal z bytu v Králově Poli. Rudolf Spazier dožil ve stísněných podmínkách v bytě na Riegrově ulici. Zemřel 17. srpna 1963 v nemocnici u sv. Anny. Jeho hrob najdete na královopolském hřbitově.

Rudolf Spazier zemřel po návratu z komunistického kriminálu, aniž by se během svého života dočkal jakéhokoliv očištění. Rehabilitace a celkové zproštění obžaloby proběhly až 19. ledna 1970.

S využitím publikace Dr. Ing. Rudolf Spazier (1887–1963): zapomenutá osobnost historie Brna od Gustava Novotného připravila Zdeňka Obalilová | repro na straně 40: MMB, foto na této straně: Archiv města Brna

Ve chvíli, kdy se Rudolf Spazier stal starostou Velkého Brna, rozhodně nebyl politickým začátečníkem. Měl za sebou dlouholetou praxi v komunální politice jak na městské úrovni, tak v městské části Královo Pole, kde v podstatě celý život bydlel. Osobnost vpravdě renesanční zatlačili do zapomnění komunisté, kterým se demokrat tělem i duší hrubě nehodil do výkladu dějin.

Alexander Derhak: Liga je úplně jiná než dřív

Letošní ročník baseballové extraligy nabízí jak vyrovnané a zajímavé zápasy, tak hned dva brněnské týmy v nadstavbové části. Kromě zatím dominantních Draků bojují o své nejlepší dosavadní umístění i Hroši, které do bojů o ligu primát vede americký trenér Alexander Derhak. Dalším krokem na jeho cestě je dostat svůj tým do semifinále.

Nadstavbová část je v půlce a Hroši jsou na 3. místě. Jak hodnotíte vaše výkony?

Náš tým se neustále zlepšuje. Čelili jsme zraněním a několika dalším nepříjemnostem a komplikacím. Řekl bych, že to byl tvrdý boj dostat se vůbec s těmi všemi zraněními do nejlepší šestky. Jakmile jsme se tam probojovali, myslím, že ukazujeme, jaký tým jsme. Nyní jsme zdraví, dobře hrajeme pod tlakem, daří se nám.

Co je potřeba zlepšit, abyste se bez problémů dostali do semifinále?

Myslím, že tým musí mít hlavně představu o tom, co je zač. A náš tým si je vědom, že je postaven kolem nadhozu. Máme silné nadhazovače. Naše obrana se během sezony zlepšovala. V útoku nejsme tým, který by skóroval spousty homerunů a hodně toho naběhal, ale tým, který si odmaká na pálce každý start. Necháme nadhazovače unavit, jsme trpěliví, pečlivě vybíráme každý nadhoz a snažíme se dělat v útoku dobře detaily, což přináší tlak na soupeře.

Vaši nadhazovači jsou letos skutečně vynikající. Jak jejich hru hodnotíte vy?

Víte, pohybuji se v evropském baseballu víc než deset let. Ze všech týmů, kde jsem v Evropě působil, má tento suverénně nejsilnější sestavu nadhazovačů, a ten rozdíl je obrovský. Takové množství talentovaných nadhazovačů nepamatuji. Víme to, víme, že soupeři mají problém proti nám bodovat, a víme, že i když hrajeme o víkendů třikrát, přetlačíme ostatní týmy jen tímto. To nám dodává sebevědomí: vždycky hrajeme vyrovnaná utkání. Můžeme střídat,

jak chceme, a pokaždé bude na kopci dobrý nadhazovač.

Jak se vám letošní systém sezony, tedy základní část, nadstavba a play-off, líbí?

Je legrační, že se na to ptáte. Zrovna mi psal jeden kamarád, že se díval na tabulku a jak to, že jsme hráli jen šest zápasů? Já mu odepisoval, ne, my jsme už odehráli skoro celou sezonu. Ale užívám si to, i proto, že jsme v nejlepší šestce, nepostoupit do ní by bylo nepříjemné. Mám radši zápasy než trénink. Baví mě soutěžit a taky být s partou, která kráčí stejným směrem. Takže víc zápasů mám raději. Jak je to nastavené, je vážně unikátní, o podobném systému jsem snad neslyšel. Za mě je ale dobrý, protože hrajete hodně her, na nichž záleží.

V Česku působil již řadu let. Jak se tu podle vás baseball vyvíjí jak po herní, tak jiné stránce?

Dovolím si tvrdit, že po té době, co tu působím, to můžu hodnotit docela kvalifikovaně. A je neuvěřitelné, jak baseball vyrostl. Nejen průměrnými dovednostmi u hráčů, ale taky stadiony. Jsou tu nová hřiště, tělocvičny, vybavení, spousta způsobů, jak trénovat, které pomáhají vychovat lepší hráče. Liga je úplně jiná, než když jsem ji deset let zpátky hrál. Z Česka se stává atraktivní adresa pro zahraniční posily, každý tým má nějaké. To dřív taky nebyvalo. Je to dlouhá cesta, ale liga jde nahoru. A je také super, jak je vyrovnaná. Je na nic, když hrajete zápasy, které skončí 20:2. Pokud máte každý víkend zajímavý zápas a většina týmů má šanci vyhrát titul, je to nejlepší pro všechny.

V Austrálii je sport rodinně orientovaný, máte hráče, kteří začali hrát v týmu od pěti let, protože za něj hrál otec, a hrají v něm do padesáti.

Hroši Brno

Jeden ze tří velkých brněnských baseballových klubů, Hroši Brno, datuje svoje počátky do roku 1998, kdy vznikla organizace Malá baseballová liga. Jejím cílem bylo rozšířit tento sport mezi mládeží. Hned o rok později byl položen základní kámen nynějšího areálu Hroch na Veslařské. Mužský tým Hroši dali dohromady v roce 2004, když přijali hráče ze zanikajících celků Hadi a Chimney boys. Již o rok později tým postoupil do Českomoravské ligy a v roce 2009 do extraligy.

Do play-off se Hroši poprvé dostali hned v roce 2010, ale výraznější úspěch od té doby nepřišel. Končili mezi pátým a sedmým místem tabulky a na lepší umístění než právě pátou příčku dosud čekají. Podaří se jim to letos, tedy rok před oslavou čtvrtstoletí existence? Rozhodně mají skvěle našlápnuto.

Má český baseball nějaká specifika?

Každá země má nějaké odlišnosti. V Americe je všechno velké a baseballu se to týká taky. Hrál jsem na Floridě středoškolský baseball, pak na univerzitě a zahrál jsem si i profesionálně. Zjistil jsem, jak být profesionál, jak hrát baseball každý den, jak se pořád zlepšovat. Pak jsem hrál v Austrálii a tam je baseball klubový. To pro mě byla novinka, v USA se sportuje v rámci škol, dokud nejste na profi úrovni. V Austrálii je sport rodinně orientovaný, máte hráče, kteří začali hrát v týmu od pěti let, protože za něj hrál otec, a hrají v něm do padesáti. Tohle pouto bylo pro spoustu lidí strašně silné, líbilo se mi to. Pak jsem přijel do Česka a první rozdíl, je to malá země. Není tu moc hráčů, baseball navíc není nejpobulárnější sport, bojuje o své místo se spoustou dalších. Máme fanoušky, ale nehrajeme před tisíci lidmi. Hodně lidí hře nerozumí, když přijdete poprvé na zápas, jste ztraceni.

Taky jsem byl na prvním zápase baseballu dost zmatený...

Přesně. Na hřišti se děje hodně věcí. Sám se denně učím něco nového. Ale průměrný Čech, který viděl baseball nanejvýš ve filmu, to má těžké. To je podle mě největší rozdíl. Nejen že se učíme hru, ale také s ní seznamujeme veřejnost. Moje první vzpomínky z dětství jsou, že se díváme na baseball a hrajeme ho za domem. A teď nám do týmu chodí nováčci, kterým je 14.

Co vám nejvíc chybí z rodné Ameriky?

Kromě přátel a rodiny taky oceán, vyrůstal jsem u moře a stýská se mi po něm. Taky mi chybí si povídat s lidmi. Češi jsou tiší a rezervovaní, Američané s vámi hned začnou klábosit. Když jsem se tam vrátil, říkal jsem si, á, já úplně zapomněl, jaké to je, když si s vámi běžně povídají cizí lidé.

Marek Dvořák | foto: Zdeněk Kolařík

Loňským vítězem Visegrad 4 Bicycle Race se stal Adam Toupalík, který se mezi favority počítá i letos.

Cyklisté vyjedou až na Špilberk

Profesionální cyklistika opět zavítá do Brna. Stane se tak v závodu Visegrad 4 Bicycle Race Brno–Mikulov–Brno, který se pojede 9. července a loni byl vyhodnocen jako nejlepší jednorázový závod v republice. Trasa má 190 km s výrazně kopcovitým závěrem a končí na brněnské dominantě, hradu Špilberku. Největší hvězdou na předběžné startovní listině je patrně Adam Hansen z rakouského týmu WSA KTM Graz. Fanoušci mohou akci sledovat také živě na internetu.

(mad) | foto: Jan Brychta

Brněnské běžce letní pauza nečeká

Právě naopak. V červenci se totiž můžou těšit hned na dva závody, které patří do tradičního poháru Triexpert Cup. 20. července se na Palackého vrchu poběží závod v terénu na 7,1 kilometru a o týden později se běžci přesunou do Obřan. Více informací a registraci najdete na webu www.triexpertcup.cz.

(mad)

Kometu posílil reprezentant Jakub Flek

Zatímco oslavy bronzové medaile z letošního hokejového šampionátu pomalu dohasínají, brněnští fanoušci k nim dostali další důvod. Kometu posílil reprezentant Jakub Flek, který přichází z Karlových Varů. „S Liborem jsme si sedli už dávno před mistrovstvím světa, všechno probrali a na angažmá se moc těším. Fanoušci jsou v Brně výborní, těším se, až budeme vyhrávat zápasy a po nich si společně zařeveme,“ vyslovil pro klubový web své přání Flek, který poprvé v kariéře opouští lázeňské město. „Bude to velká změna, ale nic, čeho bych se měl obávat. Brno trochu znám, stejně tak pár kluků v kabině,“ těší se energický forward.

(mad)

Trenér po úspěšné sezoně prodloužil smlouvu s Basketem Brno

Sezona plná úspěchů. Jinak se letošní ročník v pojetí klubu Basket Brno pojmenovat nedá. Bronz z domácí ligy i ze zahraniční ENBL, čtvrté místo z poháru. A nyní, několik dní po tom, co bezedným košem propadl poslední míč, přichází další dobrá zpráva. Hlavní trenér Lubomír Růžička prodloužil smlouvu o další dva roky.

Už od začátku sezony, kdy se Basket Brno po prvních kolech zařadil mezi nejlepší týmy v lize, bylo jasné, že může jít o výjimečný ročník. To potvrdil také postup do Final 4 Českého poháru v Lounech, byť se tým musel spokojit s „bramborovou“ medailí.

V rámci Severoevropské ligy, jejíž první ročník se odehrál právě letos, si basketbalisté vyzkoušeli mezinárodní konfrontaci. Ta dopadla výborně a Brnu zacinkala bronzová medaile. Všichni fanoušci s napětím čekali, jak skončí play-off, a rozhodně nebyli zklamáni. Další bronz je po patnáctiletém čekání skvělým úspěchem.

Za tým stojí kromě hráčů především hlavní trenér Lubomír Růžička, který se po této zbesilé jízdě plně fanfár upsal Brnu na další dva roky. „Sezona pro nás byla sice velmi náročná a všichni v klubu jsme unavení, ale tím nejpříjemnějším způsobem. Chtěl bych poděkovat vedení za projevenou důvěru. Důvody prodloužení byly jednoduché, máme společné myšlení, nadšení a cíle. Brno je basketbalové město a já k němu cítím respekt a zároveň odhodlání,“ řekl medailemi ověšený kouč.

Ohledně nadcházejících cílů pro příští sezonu má jasno: „Cíle budou neměnné. Stále být štikou ligy a snažit se dělat fanouškům radost jak hrou, tak i výsledky. Snažit se zapojit co nejvíce českých hráčů a odchovanců klubu.“

Lubomír Růžička přišel do klubu před třemi roky. V první sezoně se tým pod jeho vedením hledal a skončil poslední, pak ale přišel vzestup nejprve na čtvrtou a nyní na třetí pozici. Bude se Basket Brno nadále zlepšovat? Pokud ano, fanoušky čekají zajímavé časy.

Marek Dvořák

Při prodeji nemovitosti Vám garantuji

- lidský přístup
- videoprohlídku zdarma
- profesionální přípravu nemovitosti k prodeji
- 3D scan nemovitosti zdarma

Neváhejte mě kontaktovat a svěřte mi svoji nemovitost k prodeji či pronájmu

Nabízíme okamžitý výkup**Vaši nemovitosti za nejvyšší možnou cenu!**

Vyplatíme Vám až 500 000 Kč při podpisu kupní smlouvy

Kupon na odhad tržní ceny nemovitosti zdarma

- prodej nemovitosti
- pro dědické řízení
- pro majetkové vyrovnání

Telefon: 777 729 415 • e-mail: ivana.filousova@century21.cz • www.ivanafilousova.cz

RV/200439/04

**Koupím jakákoliv
stará křesla,
retro nábytek, lustry
p. Křeček
tel. 777 110 069
krecekcm@seznam.cz**

RV/20116/201

**Lze INZERCI
zahrnout
do režimu
NÁHRADNÍHO
PLNĚNÍ?**

ANO / NE

Pro více informací nám napište na
info@regionalnivydavatelstvi.cz

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

RV/200195/68

chladservis
Odborník na DOMÁCÍ SPOTŘEBIČE

Křenová 19, Brno
tel.: 543 255 555

www.chladservis.cz

CASHBACK
AŽ 20 000 Kč

NA VYBRANÉ
SPOTŘEBIČE AEG

AEG

RV/200094/04

**INZERTNÍ UZÁVĚRKA
PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ
19. 8.2022**

INZERCI V BRNĚNSKÉM METROPOLITANU PRO VÁS ZAJISTÍ:

Havel MOUKA

602 557 777
mouka@regvyd.cz

Karel MAREK

606 740 730
k.marek@regvyd.cz

Tomáš KARAL

732 530 071
karal@regvyd.cz

S Rentou z nemovitosti od FINEMO.CZ si mohu dál užívat

■ **Dokud jsem neodešel do důchodu, měl jsem pohodový život. Koupil jsem si všechno, co jsem potřeboval, a ještě jsem si udělal radost novým autem, pro kterém jsem dlouho toužil.**

Jenomže potom se všechno změnilo. Měl jsem sice něco našetřeno, ale úspory velmi rychle zmizely. Najednou jsem byl v situaci, kdy jsem musel obracet každou korunu a přemýšlet o tom, co si můžu a nemůžu dovolit. Na to jsem během svého života nebyl zvyklý a rozhodně jsem si na to nechtěl zvykat v důchodu, kdy jsem si chtěl užívat o to víc.

Zvažoval jsem, co udělám. Vlastnil jsem velký dům, který jsem neměl komu odkázat, ale rovněž jsem ho nechtěl prodávat a stěhovat se někam jinam. Už jsem v něm zapustil kořeny a byl jsem na něj zvyklý. A v okolí rovněž bydlela spousta mých přátel.

Nedovedl jsem si představit, že bych přežíval v nějakém malém bytě kvůli tomu, abych měl peníze na živobytí.

Vyhledával jsem si na internetu různé možnosti a objevil jsem tak zpětnou hypotéku neboli Rentu z nemovitosti od společnosti FINEMO.CZ.

Produkt se mi hned zalíbil, ale samozřejmě jsem měl jisté pochybnosti. Nechtěl jsem se stát obětí nějakých podvodníků. Hodně času jsem strávil zjišťováním detailních informací, výhod a nevýhod daného produktu a na schůzku s obchodní zástupkyní firmy FINEMO.CZ, která Rentu z nemovitosti poskytovala, jsem šel připravený.

Dostalo se mi ujištění, že vše, co jsem si o produktu zjistil, je platné. Příjemná obchodní zástupkyně mi připravila předběžnou kalkulaci a dala mi k pročení smlouvu.

Jsem rád, že jsem se pro Rentu z nemovitosti rozhodl a mohu tak peníze z domu využít ještě během svého života.

Výhody Renty z nemovitosti

- získáte peníze na cokoli (nejednou či postupně)
- za vašeho života nemusíte nic splácet a nikdy se nespálí více než cena nemovitosti
- zůstáváte bydlet doma a jste nadále vlastníkem svého bytu či domu
- můžete žít důstojněji a život si více užívat

Chcete vědět víc?

- Další informace o Rentě z nemovitosti najdete na webu: www.rentaznemovitosti.cz
- Můžete zde také požádat o vlastní orientační kalkulaci a seznámit se s příběhy klientů
- Můžete také zavolat na **233 321 850**
- **Máme licenci ČNB**

RV/20119/01

Heliosféra zazáří na Kraví hoře

Lunalón, Terralón a Marsmeloun letos doplní model toho nejdůležitějšího tělesa v celém vesmíru – model Slunce nazvaný Heliosféra. Na Kraví horu se na ni přijdete podívat od pondělí 11. července do neděle 17. července nebo od čtvrtka 4. srpna do čtvrtka 11. srpna 2022.

„Je téměř jisté, že Heliosféra bude posledním obřím modelem, který předvedeme veřejnosti,“ komentuje nejnovější přírůstek Jiří Dušek, ředitel Hvězdárny a planetária Brno, velitel stroje na zázraky. „Ostatní tělesa Sluneční soustavy bohužel nejsou tak fotografická, tedy Merkur, Venuše, Uran či Neptun, nebo nejsou tak detailně zmapována, to je případ Jupiteru či Pluta, nebo je není možné vyrobit, to je případ Saturnu a jeho ladných prstenů. Proto jsme vybrali právě Slunce.“

Nebude se však jednat o prostou, mírně nažloutlou kouli, jejíž dokonalý tvar naruší několik málo skvrn. Návštěvníkům se předvede sluneční podoba v ultrafialovém oboru elektromagnetického spektra. Na těchto vlnových délkách se totiž zviditelní lidskému zraku jinak unikající jevy: Třeba celá řada mimořádně silných erupcí, tedy výtrysků zřehavého plazmatu, tmavých filamentů (výrony chladnějších hmoty vláknitého tvaru) či velkých koronálních děr, což jsou oblasti, z nichž sluneční vítr „vyfoukává“ materiál do okolního kosmického prostoru.

Na modelu Heliosféry spolupracoval Pavel Karas z Hvězdárny a planetária Brno a Jan Machát s Michalem Okleštěkem z uskupení VISUALOVE. Již tradičně vznikl v dílnách Kubiček Factory.

„I když jde z naší strany již o čtvrtý model tělesa Sluneční soustavy, práce na něm nebyla nijak rutinní, natožpak jednoduchá. Snažili jsme se vychytat všechny mouchy a společně s Pavlem Karasem odladit výslednou podobu textury. Musí totiž zaujmout svým vzhledem a současně musí být zřejmé, že jde o model Slunce,“ dodává Michal Okleštěk.

„Unikátní textura je ale především výsledkem aplikované matematiky, trpělivosti a také umu,“ prozrazuje Pavel Karas. „K jejímu sestavení totiž bylo nezbytné získat z archivu NASA a následně složit celkem 84 750 surových snímků, pořízených na sklonku roku 2014, o celkovém objemu 2,6 TB. Stejně místo na harddisku by zabralo asi 750 celovečerních filmů. Není tedy divu, že textura vznikala zhruba dva a půl měsíce.“

Heliosféra vznikla díky observatoři Solar Dynamics Observatory, která se pohybuje kolem naší planety ve výšce 36 tisíc kilometrů na tzv. geosynchronní dráze. Vybavena je především čtveřicí dalekohledů, díky nimž pořizuje 24 hodin denně záběry Slunce na mnoha vlnových délkách – od měkkého rentgenového záření až po viditelné světlo. Snímky jsou černobílé, k jejich obarvení dochází až při následném zpracování. Celkový objem dat poslaných za jeden den dosahuje 1,5 terabajtu.

„Všechny snímky byly zpracovány matematickou metodou, navrženou brněnským matematikem profesorem Miloslavem Druckmüllerem,“ popisuje autor textury Pavel Karas z Hvězdárny a planetária Brno. „Následně je bylo nutné pečlivě zarovnat a spojit. Výsledný složený portrét jsem dodatečně obarvil a ručně retušoval, neboť i přes veškerou snahu obsahoval četné rušivé artefakty.“

Slunce se kolem své osy otočí za necelé čtyři týdny. „S ohledem na časté výpadky v datech jsem nakonec stáhl a použil fotografie pořízené v rozpětí dvou měsíců (s odstupem jedné minuty), a získal tak podobu Slunce ze všech stran. Výsledný počet zpracovaných snímků nakonec přesáhl 80 tisíc. Výsledek ale myslím stojí za to,“ dodává spokojeně Pavel Karas.

Kdy, kde a co...

- Modely jsou vystavovány v parku na Kraví hoře.
- Od pondělí 11. července do neděle 17. července, resp. od čtvrtka 4. srpna do čtvrtka 11. srpna 2022 od 14.00 do 23.30.
- Instalaci může ohrozit silný nárazový vítr nebo hustý déšť, proto si před cestou na facebook.hvezdarna.cz nebo www.hvezdarna.cz ověřte aktuální situaci.
- Každý večer ve 20:00 je v parku připraveno krátké povídání.
- Každý večer od 21.30 (v srpnu od 21.00) promítá letní kino s vesmírnou duší. Program najdete na facebook.hvezdarna.cz nebo www.hvezdarna.cz.
- Každé odpoledne a podvečer nabízí naše digitarium celou řadu pořadů pro malé i velké. Program na www.hvezdarna.cz.
- K cestě na Kraví horu použijte městskou hromadnou dopravu, pokud přijedete

automobilem, můžete zaparkovat na odstavné ploše za hřištěm Draken. V okolních ulicích je modrá zóna typu C (od 6 do 17 hodin a o víkendů zdarma).

Na hvězdárně najdete jak automaty s jednoduchým občerstvením, tak volně přístupné toalety. V okolí je celá řada restaurací: Monte Bú, Hospůdka za homerunem, Rio bar nebo samoobsluha Brněnka.

Letní kino s vesmírnou duší

V červenci a v srpnu opět startuje letní kino s vesmírnou duší – pokaždé jiné sci-fi nebo fantasy, vždy v anglickém znění s českými titulky. Vstup do kina je zdarma, občerstvení vlastní. Sedí se na zemi, proto si s sebou vezměte stoličku nebo deku, abyste zbytečně nepředávali kinetickou energii atomů vašeho těla atomům našich betonových chodníků a zavlažovaných trávníků. Promítáme za každého počasí, v červenci od 21.30, v srpnu od 21.00.

11. 7. Planeta opic (1968)
12. 7. Rogue One: Star Wars Story (2016)
13. 7. Propast (1989)
14. 7. Strážci Galaxie Vol. 2 (2017)
15. 7. Hvězdná brána (1994)
16. 7. Spider-Man: Bez domova (2021)
17. 7. Matrix Reloaded (2003)
4. 8. Krotitelé duchů (1984)
5. 8. Star Wars: Síla se probouzí (2015)
6. 8. Duna (2021)
7. 8. Blade Runner 2049 (2017)
8. 8. Špaceballs (1987)
9. 8. Železný obr (1999)
10. 8. Godzilla (2014)
11. 8. Tiché místo: Část II (2020)
12. 8. Pán prstenů: Společenstvo Prstenu (2001)

9.–11. září 2022, 9–18 h
areál BVV, pavilon A1

FESTIVAL VĚDY $\sqrt{4088484}$

Hvězdárna
a planetárium
Brno

B | R | N | O

www.festivalvedy.cz

LETNÍ JÍZDA

HIGH FIVE

5* nahoru
a dolů

HUDEBNÍ LÉTO

VE SVĚTĚ VODNÍCH

ZÁŽITKŮ

AQUALAND
MORAVIA

RV220114101

PSN

**HLEDÁME DALŠÍ DOMY,
KTERÉ BYCHOM MOHLI
PROBUDIT K ŽIVOTU.**

**ZA TIP KE KOUPÍ NEMOVITOSTI
VÁS ODMĚNÍME.**

 778 403 590

 psnkupuje.cz

RV22097003